

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 28-02-2023
Sagsnr.: 22/34522

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

Miljøgodkendelse af IE-husdyrbruget på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 28. februar 2023 meddelt miljøgodkendelse til IE-husdyrbruget på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa efter husdyrbrugloven¹.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til følgende eksisterende produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Stald bygget i 2009	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	925	689
Stald fra 1974/2004	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	907	624
Stald fra 2016	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	925	686
I alt			1.999

Desuden meddeles der miljøgodkendelse til følgende eksisterende gødningsopbevaringsanlæg og tekniske anlæg:

- Gyllebeholder på 3.235 m³ med et overfladeareal på 727 m² og fast teltoverdækning
- Fire kornsiloer á 100 m³
- To kornsiloer á 856 m³
- Vaske- og påfyldningsplads på ca. 50 m²
- Brovægt

Miljøgodkendelsen kan ses i sin helhed jf. nedenstående

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 28. februar 2023 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 28. marts 2023, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen
Landmålingstekniker



Miljøgodkendelse til IE-husdyrbruget Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa

§ 16a, stk. 2

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og anvendelse af
gødning m.v. med senere
ændringer

Godkendelsesdato:
28. februar 2023



Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E. Kommunen skal stille de vilkår, der vurderes at være nødvendige for at sikre, at husdyrbruget ikke får væsentlig virkning på miljøet.

Husdyrbruget på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa har mere end 2.000 stipladser til slagtesvin. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne. Den vedlagte miljøkonsekvensrapport er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Miljøkonsekvensrapporten danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

IE-husdyrbrug har udover VVM-pligt krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT) så lugt-, støj-, ammoniak- og fosforemissioner begrænses og ressourcer udnyttes mest effektivt herunder, at der frembringes mindst muligt affald. BAT indebærer også en forpligtelse fra den 21. februar 2021 til at oplære medarbejdere, at have et miljøledelsessystem, at udarbejde en beredskabsplan og at gennemføre godt landmandsskab.

Indholdsfortegnelse

A.	Afgørelse	5
	Baggrund og særkender for afgørelsen	7
	Historik	7
	Ansøgning	7
	Landskabelige værdier og særkender	8
	Erhvervsmæssigt nødvendigt	8
	Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	9
	Natur	9
	Jord, grundvand og overfladevand	11
	Lugtgener	11
	Øvrige emissioner og gener	12
	Bedste tilgængelige teknik (BAT) for intensivt opdræt af slagtesvin	13
	Øvrige krav	15
	Samlet vurdering	16
	Lovgrundlag	16
	Udnyttelsesfrist	17
	Revurdering af miljøgodkendelsen	17
	Retsbeskyttelse	17
	Ophævelse af eksisterende godkendelse	17
	Andre tilladelser og dispensationer	17
B.	Vilkår for husdyrbruget	18
	Afgørelse	18
	Indretning og drift	18
	Lugt	19
	Øvrige emissioner og gener	19
	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	20
	Jord, grundvand og overfladevand	21
	Egenkontrol	22
	Beredskabsplan	23
C.	Offentlighed og klagevejledning	24
	Annoncering	24
	Naboorientering og partshøring	24
	Annoncering og afgørelse	24
	Klagevejledning	24
D.	Kommunens bilag	26
	Lugtkonsekvenszonen	26
E.	Miljøkonsekvensrapport	27

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa

Ansøger: Lars Jørgensen

Ansøgers CVR-nummer: 21588903

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: 28. februar 2023

Sagsbehandler: Laura Klaver

Kvalitetssikring: Tine Oerter Trane

Ansøgningsmateriale: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd

Sagsnr.: 22/34522

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse til IE-husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa, matr. nr. 28, Felsted Ejerlav, Felsted til svinehold med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget med dets eksisterende husdyranlæg.

Der godkendes følgende eksisterende stalde og produktionsarealer:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Stald bygget i 2009	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	925	689
Stald fra 1974/2004	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	907	624
Stald fra 2016	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	925	686
I alt			1.999

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsanlæg:

- Gyllebeholder på 3.235 m³ med et overfladeareal på 727 m² og fast teltoverdækning

Øvrige eksisterende anlæg:

- Fire kornsiloer á 100 m³
- To kornsiloer á 856 m³
- Vaske- og påfyldningsplads på ca. 50 m²
- Brovægt

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over stalde i Figur 1.



Figur 1. Oversigt over stalde og gødningsoptbevaringsanlæg.
(Hestestald indgår ikke ansøgt drift)

Baggrund og særkender for afgørelsen

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Historik

Den 17. marts 2009 meddelte Aabenraa Kommune miljøgodkendelse til slagtesvinebruget på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa efter husdyrbruglovens¹ § 12, stk. 2. Der blev meddelt miljøgodkendelse til etablering af en slagtesvinestald, en maskinhal, en vaske-/påfyldningsplads, en udleveringsfold, en kornsilo og fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder. Slagtesvinebruget blev godkendt til en produktion på 8.750 slagtesvin (32-114 kg) og 3 heste (500-700 kg), svarende til 299,43 DE efter dagældende omregningsfaktorer.

Den 21. november 2013 meddelte Aabenraa Kommune tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen efter husdyrbruglovens² § 12, stk. 3. I tillæg nr. 1 blev fristen for udnyttelsen af miljøgodkendelsen fra 2009 forlænget med ét år fra den 23. januar 2014 til den 23. januar 2015, så den påbegyndte udnyttelse af miljøgodkendelsen kunne færdiggøres.

Den 7. maj 2014 meddelte Aabenraa Kommune afgørelse om ikke godkendelsespligt til ændringen fra én til to kornsiloer.

Den 14. marts 2016 meddelte Aabenraa Kommune tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen efter husdyrbruglovens³ § 12, stk. 3. Der blev meddelt tillægsgodkendelse til etablering af en staldtilbygning til slagtesvinestalden fra 2009. Slagtesvinebruget blev godkendt til en produktion på 12.844 slagtesvin (31-117 kg), svarende til 388,8 DE efter dagældende omregningsfaktorer.

Den 15. juni 2017 meddelte Aabenraa Kommune afgørelse om ikke-godkendelsespligt til udvidelse af de to kornsiloers opbevaringskapacitet.

Miljøgodkendelsen og tilhørende tillæg er udnyttet. Miljøgodkendelsen blev revurderet den 12. marts 2019.

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 1. november 2022 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til husdyrbruget på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa. Der søges om miljøgodkendelse til et produktionsareal på i alt 1.999 m² til slagtesvin og smågrise i eksisterende stalde og flere end 2.000 stipladser til slagtesvin. Ansøgningen omhandler udelukkende eksisterende stalde, og der opføres derfor ikke nye bygninger eller anlæg i forbindelse med ansøgningen.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes, samt for at få mulighed for både smågrise og slagtesvin, frem for udelukkende slagtesvin.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

² LBKG nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

³ LBKG nr. 868 af 3. juli 2015 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændring

Denne godkendelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i miljøkonsekvensrapporten i kapitel E og ansøgningskema 234 815, version 2.

Landskabelige værdier og særkender

Placering af anlæg

Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa er beliggende i landzone ca. 1,4 km nord for Felsted.

Husdyrbruget ligger i udkanten af Felsted Landbrugslandskab, som omfatter det landbrugsdominerede bakkelandskab i den østlige del af Aabenraa Kommune. Landskabet er kendetegnet ved et småbakked til let bølget terræn med stedvise terrænvariationer i form af lavbundsområder og enkelte fladbakker. Landskabet er et karakteristisk landbrugslandskab, hvor dyrkede marker, læhegn, store og middelstore gårde samt små husmandssteder langs vejene udgør landskabets bærende elementer. Hegnsstrukturen er med til at danne middelstore, transparente landskabsrum, hvor der ofte er vidtrækkende udsigter på tværs af landskabet.

Staldanlægget, gyllebeholder og stuehuse ligger samlet nord for Lyngskovvej med beplantning mod øst og vest. Området er kuperet med stedsvis levende hegn i markskel, hvorved husdyrbruget primært er synligt ved forbikørsel langs Lyngskovvej og Møllevej.

Der sker ingen bygningsmæssige udvidelser eller ændringer som følge af det ansøgte. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at det ansøgte ikke har væsentlig påvirkning på de landskabelige værdier.

Bygge- og beskyttelseslinjer og kommunalplaner

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Husdyrbruget er ikke beliggende inden for bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommuneplanområder:

Husdyrbruget er beliggende i en kystnærhedszone og områder i kommuneplanen udpeget som 'værdifulde landskaber' og 'skovrejsning uønsket'. Da det ansøgte ikke inkluderer nybyggeri, terrænregulering eller beplantning, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke går imod retningslinjerne for disse udpegninger.

Husdyrbruget ligger desuden i et område i kommuneplanen udpeget som 'særligt værdifuldt landbrugsområde', hvor landbrugets interesser og arealanvendelse vægtes højt.

Ejendommen er ikke beliggende inden for områder udpeget til råstofområde.

Grænseoverskridende virkninger

Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa er beliggende ca. 13,3 km fra landegrænsen til Tyskland (grænsen gennem Flensborg Fjord) og ca. 6,7 km fra kommunegrænsen til Sønderborg Kommune. Grundet afstanden til både lande- og kommunegrænser vurderer Aabenraa kommune, at husdyrbruget ikke vil medføre grænseoverskridende virkninger.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.18 har ansøger redegjort for, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Aabenraa Kommune vurderer, at en godkendelse til fri produktion på de eksisterende produktionsarealer er erhvervsmæssigt nødvendigt, da en godkendelse af staldenes produktionsarealer til smågrise og slagtesvin uden begrænsninger i antal producerede dyr samt ind- og afgangsvægt vil gøres det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og ejendommens indtjeningsmuligheder dermed kan optimeres.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt D.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ⁴ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Nedbrugt højmose, Felsted Vestermark	1	0,0	0,0
Overdrev mod syd	2	0,0	0,1
Overdrev vest S	2	0,1	0,2
Overdrev vest N	2	0,1	0,2
Overdrev mod nord	2	0,1	0,2
Overdrev mod vest	2	0,1	0,2
Mose mod nord	3	0,6	1,7
Mose mod øst	3	0,5	2,0

⁴ Notat fra DCE – National Center for Miljø og Energi af den 6. september 2018 om opdatering af empirisk baserede tålegrænser

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Kategori 3 skov, gammel jordbund	3	0,1	0,3
Kategori 3 skov, lysåbent tilgroet	3	0,4	1,4
Sø (ikke kategori 3)		0,3	0,9

Da husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Ammoniakdepositionen til de nærmeste § 3-beskyttede naturarealer er angivet i Tabel 2. Da merdepositionen for de nærmeste § 3-naturarealer er under 1 kg N/ha/år, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Ingen af husdyrbrugets anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser, særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 95 'Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark', der består af habitatområde H84 og fuglebeskyttelsesområde F58. Området ligger ca. 2,9 km sydvest for husdyrbruget.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV afsnit b) vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes der.

Der er registreret stor vandsalamander (habitatdirektivets bilag IV og II) i mosen ca. 310 m øst for husdyrbruget samt spidssnudet frø (habitatdirektivets bilag IV) i et vandhul ca. 710 m sydvest for husdyrbruget. Der er desuden registreret butsnudet frø (habitatdirektivets bilag V) på de to lokationer. Det vurderes dog, jf. vurderinger i tidligere afsnit, at der som følge af det ansøgte ikke sker en tilstandsændring i områdets natur, der vil medføre en forværring af paddernes levevilkår.

Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte, og da der ikke forekommer tilstandsændringer i omkringliggende naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret andre dyre- eller plantearter, som er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i bedriftens nærhed.

Jord, grundvand og overfladevand

Husdyrbrugets afløbsforhold fremgår af den tilsendte afløbsplan. Tagvand og vand fra grusbelagte arealer nedsives direkte eller ledes til nedsivningsgrøft eller nedsivningsbassin, jf. nedsivningstilladelse fra 2015. Tagvand fra laden og stuehuset ledes via dræn til vandløbet Rudebæk.

Spildevand fra husdyrproduktionen og overfladevand fra udleveringsgangen ledes til gyllekanaler og videre til gyllebeholderen. Afløb fra den kombinerede vaske- og påfyldningsplads ledes til en opsamlingsbeholder, hvorfra det pumpes til gyllebeholderen ved hjælp af en dykpumpe.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at afløbsforholdene skal stemme overens med den indsendte afløbsplan. Endvidere stilles der vilkår til, at vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på den eksisterende vaske- og påfyldningsplads, i form af en støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt de stillede vilkår og husdyrbrugloven med bekendtgørelser overholdes.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

Lugtgener

Aabenraa Kommune har vurderet, at lugtmarkørerne for nærmeste nabo, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at da det nærmeste lokalplanlagte område i landzonen er beliggende længere væk end nærmeste samlet bebyggelse, er det ikke nødvendigt at vurdere lugt for nærmeste lokalplanlagte område i landzonen, da lugtgenekriteriet ved nærmeste samlet bebyggelse er overholdt. Ved det nærmeste lokalplanlagte område i landzone gælder der de samme lugtgenekriterier som ved samlet bebyggelse.

Tabel 3. Lugtberegning – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk., ansøgningsskema nr. 234 815.

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Møllevvej 23	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	231,3	262,1	Ja
Møllevvej 28	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	231,3	326,3	Ja
Møllevvej 17	Nærmeste samlet bebyggelse	0	442,4	1.002,1	Ja
Felsted Ejerlav, Felsted	Nærmeste byzone	0	617,7	1.425,8	Ja

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 745 m. Et kort med lugtkonsekvenszonen er vedlagt som bilag 1 i afsnit D: Kommunens bilag.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige emissioner og gener

Støjgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.1 er støjgenerne beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer, at støjgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at det miljøgodkendte ikke vil medføre væsentlige støjgener for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at husdyrbruget skal overholde de generelle støjgrænser for det åbne land og for samlet bebyggelse, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern Støj fra virksomheder".

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at støjgrænserne i det åbne land skal være overholdt ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, dog maksimalt 15 m fra beboelsen. Ved samlet bebyggelse, skal støjgrænserne være overholdt i hele området, så ved en evt. klage over støj, vil støjen blive målt ved nærmeste naboskel.

Støvgener

Støvgenerne er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.3. Aabenraa Kommune vurderer, at støvgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at der gøres de nødvendige tiltag for at begrænse støvgenerne for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at der ikke må forekomme støvgener uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Rystelsesgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.2 har ansøger redegjort for eventuelle rystelser forårsaget af husdyrbrugets drift. Aabenraa Kommune vurderer, at evt. gener fra rystelser er beskrevet tilstrækkeligt, og at der ikke forekommer rystelser, der vil kunne påvirke de nærmeste naboer, grundet afstanden mellem husdyrbruget og naboerne.

For at sikre naboerne stilles der vilkår til, at der ikke må være væsentligt gener fra rystelser og vibrationer uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.5. Aabenraa Kommune vurderer, at bekæmpelse af fluer og rotter har et sådant omfang, at der ikke vil være væsentlige gener for omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transportgener

Ansøger har redegjort for antallet af transporter til og fra husdyrbruget samt husdyrbrugets til- og frakørselsforhold i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.6. Aabenraa Kommune vurderer, at transporterne til og fra husdyrbruget er beskrevet tilstrækkeligt, og at transporterne foretages på en måde, der er hensigtsmæssig for husdyrbrugets drift, såvel som for de omkringboende. Der stilles ikke vilkår til transporter til og fra ejendommen.

Lysgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.4 beskrives det, at udendørsbelysningen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende, og at der ikke vil forekomme påvirkninger på oplevelsen af landskabet.

Der stilles vilkår til, at der ikke må forekomme væsentlige lysgener for de omkringboende, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Uhygiejniske forhold

Da døde dyr opbevares på spalter og overdækket med kadaverkap, samt at der forebygges mod skadedyr i den daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der, som følge af det ansøgte, ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet, hvad angår uhygiejniske forhold.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki efterleves, idet Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald overholdes.

Bedste tilgængelige teknik (BAT) for intensivt opdræt af slagtesvin

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), når produktionen er større end 2.000 stipladser til slagtesvin.

BAT Ammoniak- og lugtemission

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at det samlede BAT-krav er på 4.073 kg NH₃-N pr. år, mens den faktiske ammoniakemission er 4.073 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet er dermed overholdt ved brug af gyllekøling i 'Stald bygget i 2009' og 'Stald fra 2016' samt fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder. Gyllekølingen skal have en ammoniakreduktionseffekt på 4,6 %.

Der stilles vilkår til gyllekøling i 'Stald bygget i 2009' og 'Stald fra 2016', jf. teknologibladet for gyllekøling med timetæller, samt vilkår til fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder, jf. teknologibladet for fast teltoverdækning på gyllebeholdere.

Gyllekølingseffekten er revideret siden husdyrbruget modtog tillægsgodkendelsen i 2013. Der er indsendt beregninger på den reviderede gyllekølingseffekt, der er vedlagt som bilag til miljøkonsekvensrapporten. Efter anvisningerne fra Miljøstyrelsen, skal den nye effekt indsættes i både nudrift og ansøgt drift for eksisterende stalde.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak og lugt, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

BAT Fodring og foderhåndtering

For at reducere kvælstofudskillelsen skal IE-husdyrbrug enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein vha. en god aminosyrebalance, eller bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilerne supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. Der må anvendes en kombination af de ovennævnte teknikker.

For at reducere fosforudskillelsen skal IE-husdyrbrug enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase), eller letfordøjeligt uorganisk fosfat (f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder). Der må anvendes en kombination af de ovennævnte teknikker.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2.1 redegjort for BAT på fodring og foderhåndtering. Ansøger oplyser, at der fodres med enhedsblanding (vådfoder), som er tilsat fytase og er sammensat med en god aminosyrebalance med et reduceret indhold af råprotein. Ansøger oplyser endvidere, at der er et stort fokus på, at der kun fodres med det antal foderenheder og den mængde råprotein og fosfor, der er nødvendig for at opnå grisenes optimale tilvækst.

Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering. Når kommunen kommer på tilsyn, skal husdyrbruget kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker. Der er stillet vilkår til forsvarlig opbevaring af foder for at modvirke skadedyr.

BAT Gylleopbevaring og -håndtering

Husdyrbrugets eksisterende gyllebeholder er tilmeldt 10 års beholderkontrol. Management i forhold til gylleopbevaring og -håndtering er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2.4. Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at BAT til gylleopbevaring og -håndtering er overholdt.

BAT Energiforbrug

Ansøger har redegjort for BAT på energiforbruget i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2.2. BAT for energiforbruget overholdes med isolerede stalde, opvarmning med overskudsvarme fra gyllekøling, LED-belysning, temperaturstyring og alarmer på ventilationsanlæggene i staldene, regelmæssig eftersyn og rengøring af ventilationsanlæg, samt udskiftning til mere strømbesparende ventilatorer i forbindelse med fremtidige renoveringer. Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elselsskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Aabenraa Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for BAT på energiforbruget, og at husdyrbruget løbende gennemfører de nødvendige tiltag, for at have fokus på energiforbruget. Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at elforbruget aflæses årligt, med den begrundelse, at forbruget skal kunne vurderes igennem en årrække.

BAT Vandforbrug

Ansøger har redegjort for BAT på vandforbruget i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2.3. BAT for vandforbruget overholdes ved anvendelse af vandbesparende drikkevandsystem (drikkepipler over foderkrybber), daglig overvågning og løbende vedligeholdelse af drikkevandssystemerne, anvendelse af højtryksrensere ved vask af staldene, samt at staldene sættes i blød forud for vask.

Aabenraa Kommune vurderer ud fra det beskrevne i miljøkonsekvensrapporten, og når de generelle regler overholdes, at der praktiseres BAT på vandforbruget. Aabenraa Kommune har stillet vilkår til, at vandforbruget aflæses årligt med den begrundelse, at forbruget skal kunne vurderes igennem en årrække.

BAT Spildevand

Der praktiseres BAT på spildevand ved, at der på husdyrbruget er fokus på minimering af vandforbruget, at vandforbruget registreres, samt at gyllen håndteres i et lukket system med tætte kanaler, rør, forbeholder og gyllebeholder.

Aabenraa Kommune har ikke fundet anledning til at stille andre vilkår til spildevandshåndteringen, end de vilkår der er beskrevet i afsnittene "jord, grundvand og overfladevand" og "BAT Vandforbrug".

BAT Støv

Der praktiseres BAT på støvemissioner, idet foder blæses direkte ind i fodersiloerne og vådfoder ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer. Der er etableret støvcykloner på de små siloer inde i laden, mens de udvendige siloer er gastætte. Overbrusning i staldene medvirker endvidere til at binde støv.

Aabenraa Kommune vurderer, at der gøres de nødvendige tiltag for at begrænse støvgenerne for de omkringboende. Det er almen gældende lovgivning, at der skal installeres overbrusningsanlæg i svinestalde, hvorfor der ikke sættes vilkår herom.

BAT Støj

Der praktiseres BAT på støj, idet alle stationære pumper er støjsvage elektriske pumper, og da ventilationen i staldene er af støjsvag type. Det vurderes, at der med husdyrbrugets placering, indretning og drift ikke vil være væsentlige støjgener for de omkringboende.

Aabenraa Kommune vurderer, at det praktiseres BAT for støj, og at der med de stillede vilkår om overholdelse af støjgrænserne angivet Miljøstyrelsens vejledning sikres, at der ikke vil være væsentlige gener for omkringboende.

BAT Godt landmandsskab og miljøledelse

BAT på godt landmandsskab og miljøledelse opnås ved at have en fremgangsmåde ved uheld (opdateret beredskabsplan), samt at anlægget søges vedligeholdt ved regelmæssige kontroller af bl.a. ventilationssystem og generel minimering af ressourceforbrug. Det er desuden et lovkrav, at husdyrbruget skal have et miljøledelsessystem. Der er stillet vilkår til, at der skal forefindes en ajourført beredskabsplan på husdyrbruget, som de ansatte kender indholdet af.

Opbevaring af døde dyr sker nord for stalden fra 2016 på spalter og overdækket med kadaverkap. Ansøger overvejer at flytte pladsen til Lyngskovvej, vest for indkørslen, og i den forbindelse etablere afskærmning, enten i form af beplantning, et plankehegn eller lignende. Opbevaringen opfylder BAT for godt landmandsskab ved, at dyrene opbevares på fast bund og overdækket, hvorved uhygiejniske forhold undgås.

Samlet vurdering for BAT-konklusionerne

Aabenraa Kommune vurderer, at der ved overholdelse af BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af slagtesvin ikke forekommer en væsentlig virkning på miljøet for lugt, støj og støv.

Øvrige krav

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der er redegjort for opbevaring og håndtering af husdyrgødning i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1.2. Af den indsendte kapacitetsberegning fremgår det, at der med husdyrbrugets egen gyllebeholder på 3.235 m³ og to lejede gyllebeholdere på henholdsvis 1.100 m³ og 1.800 m³ er mere end 9 måneders opbevaringskapacitet. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er derfor overholdt.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

Husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg overholder alle afstandskrav, jf. husdyrbruglovens §§ 6-8.

Alternative løsninger

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten afsnit 3.17 redegjort for de alternative løsninger, der har været vendt i forbindelse med, at ansøgningsmaterialet til denne miljøgodkendelse blev udarbejdet.

På baggrund af redegørelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at der tilstrækkeligt er redegjort for de alternative løsninger, og hvorfor den ansøgte løsning er den, der er valgt.

Ophør af husdyrbruget

Ud fra ansøgers redegørelse i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.1 vurderer Aabenraa Kommune, at ejendommen vil blive afviklet miljømæssigt forsvarligt, hvis husdyrbruget på Lyngskovvej 1 ophører helt.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier (der sker ingen bygningsmæssige ændringer).
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.
- Jord, grundvand og overfladevand.
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.13, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2 natur samt bilag IV arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har flere end 2.000 stipladser til slagtesvin og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16a, stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet ved meddelelse.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år eller inden 4 år, når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter). Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2031.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 28. februar 2023.

Ophævelse af eksisterende godkendelse

Både den eksisterende miljøgodkendelse samt tillæg nr. 1 og 2 til miljøgodkendelse af Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa ophæves ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen blev meddelt den 17. marts 2009 efter § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer. Tillæg nr. 1 blev meddelt den 21. november 2013 efter § 12, stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Tillæg nr. 2 blev meddelt den 14. marts 2016 efter § 12, stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændring.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrbrugloven.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Afgørelse

Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 234 815, version 2, modtaget i Aabenraa Kommune den 1. november 2022, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Vilkår 2. Denne miljøgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Stald bygget i 2009	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	925	689
Stald fra 1974/2004	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	907	624
Stald fra 2016	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	925	686
I alt			1.999

Vilkår 4. Husdyrbruget skal indrettes med stalde og opbevaringsanlæg som vist på nedenstående kort. Dyretyper og staldsystem må ikke ændres, og størrelsen på produktionsarealerne må ikke øges, i forhold til det der fremgår af vilkår 3.



(Hestestald indgår ikke i ansøgt drift)

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 5. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Lugt

Vilkår 6. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

Vilkår 7. Bidraget fra landbruget på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og ved samlet bebyggelse

ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag – Fredag Kl. 07.00 – 18.00 Lørdag Kl. 07.00 – 14.00	Mandag – Fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søndag og helligdage Kl. 07.00 – 22.00	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Samlet bebyggelse i landzone	45	40	35

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

- Vilkår 8. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 7 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

- Vilkår 9. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser udenfor ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

- Vilkår 10. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- Vilkår 11. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder

- Vilkår 12. Gyllebeholderen skal have fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Teltet skal have farven grå.
- Vilkår 13. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Vilkår 14. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Vilkår 15. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

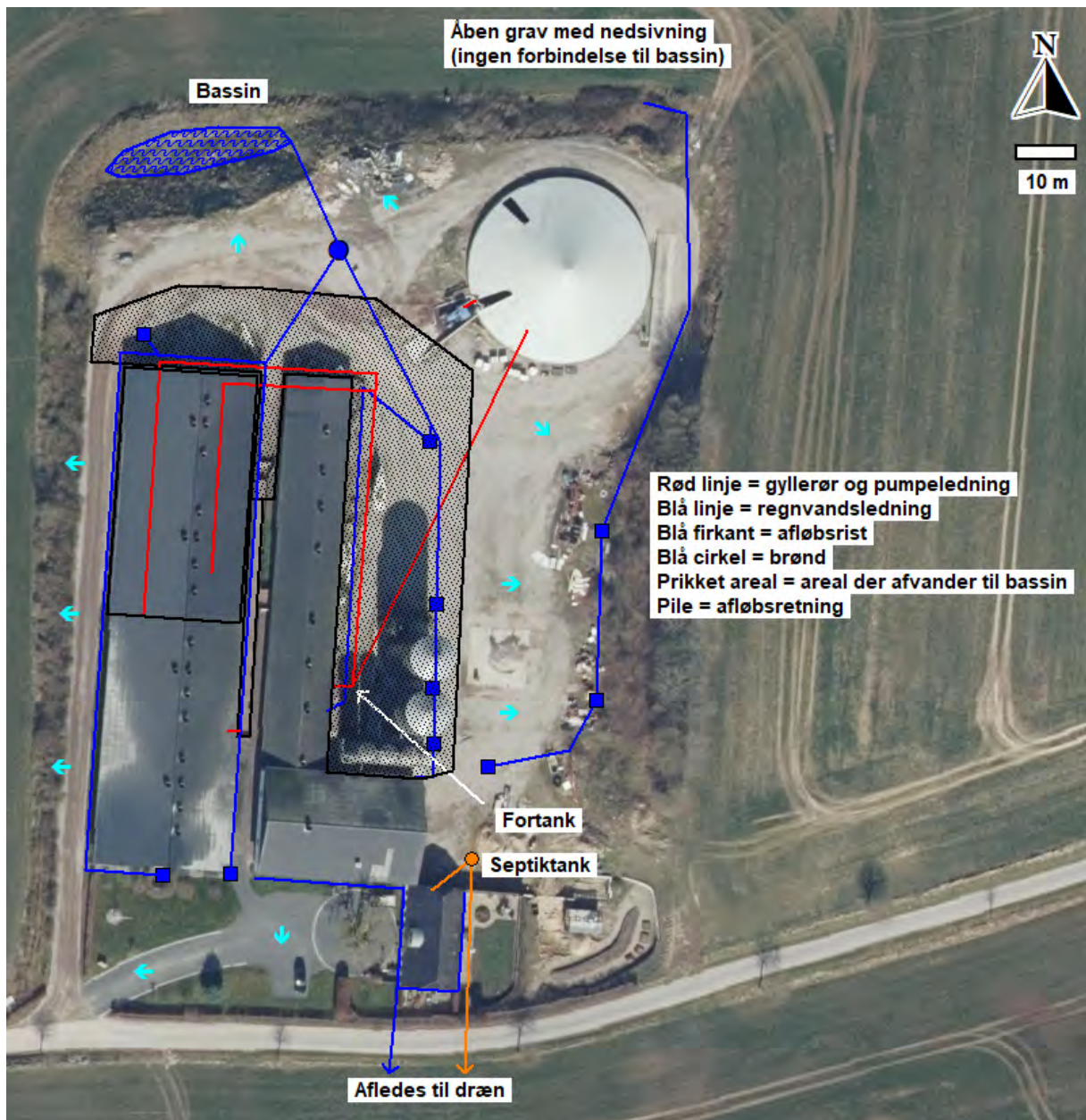
Gyllekøling i 'Stald bygget i 2009' og 'Stald fra 2016'

- Vilkår 16. Gyllekanalerne i 'Stald bygget i 2009' og 'Stald fra 2016', i alt 975 m², skal være forsynet med køleslanger, der er forbundet med en varmepumpe.
- Vilkår 17. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 5,5 W/m².
- Vilkår 18. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- Vilkår 19. Den årlige driftstid skal være mindst 1.575 timer.
- Vilkår 20. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vilkår 21. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Vilkår 22. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Jord, grundvand og overfladevand

Spildevand

- Vilkår 23. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamles.
- Vilkår 24. Afledning af spildevand skal foregå som vist på nedenstående kortudsnit.



Vaske- og påfyldningsplads

Vilkår 25. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Olie og diesel

Vilkår 26. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af oliespild.

Vilkår 27. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 28. Bedriftens årsproduktion skal kunne dokumenteres ved tilsyn i henhold til vilkår 3. Kvitteringer for aflevering af farligt affald og andre dokumentationer for vilkårenes overholdelse skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Vand- og elforbrug

Vilkår 29. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. De årlige registreringer af elforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 30. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. De årlige registreringer af vandforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder

Vilkår 31. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Gyllekøling i 'Stald bygget i 2009' og 'Stald fra 2016'

Vilkår 32. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen
- Kontrol af kølekredsens ydelse
- Aflæsning og registrering af driftstimer

Vilkår 33. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

Vilkår 34. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beredskabsplan

Vilkår 35. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Vilkår 36. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 9. december 2022 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 19. januar 2023 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 30 dage til at fremsende kommentarer.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget bemærkninger i høringsperioden.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 28. februar 2023, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens⁵ § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

⁵ LBKG nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Afgørelsen annonceres offentligt den 28. februar 2023 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 28. marts 2023, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. D).

Den 28. februar 2023



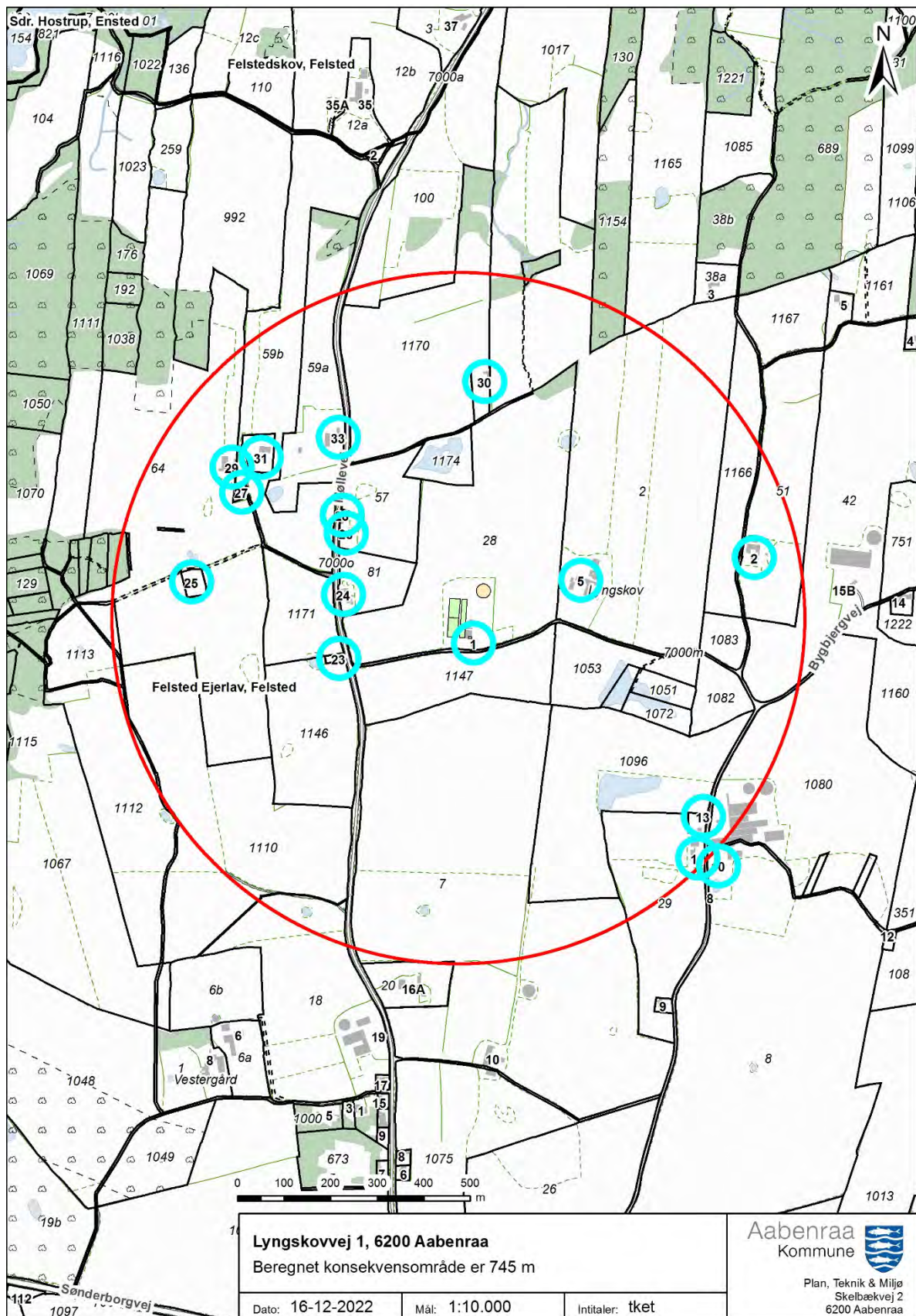
Laura Klaver
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen med en konsekvenszone på 745 m:



E. Miljøkonsekvensrapport

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. Miljøkonsekvensrapporten (MKR) er udarbejdet af miljørådgiver Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ansøgningsmaterialet, der indeholder MKR inklusive bilag, er vedlagt som bilag 1 til miljøgodkendelsen.

Ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da resultaterne er indarbejdet i enten MKR eller i miljøgodkendelsen. Hvis skemaet fra husdyrgodkendelse.dk ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 6, er der ved ansøgninger efter husdyrbruglovens § 16a krav til, at der skal være en beskrivelse af hvilke metoder, der er anvendt til identificering og forudberegning af de væsentlige virkninger på miljøet. Til udarbejdelse af MKR, har ansøger benyttet sig af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, hvor emissionsfaktorerne tager afsæt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Aabenraa Kommune vurderer at metoderne er tilstrækkeligt beskrevet.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 10 er der et krav om, at der i MKR skal være en referenceliste med oplysninger om kilderne til miljøkonsekvensrapportens beskrivelser og vurderinger. Referencelisten fremgår af afsnit 7 i MKR.

Vedlagte relevante bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Bilag 2: Beregning af gyllekøling efter nyeste viden om effekt

Miljøkonsekvensrapport til § 16a



Lyngskovvej 1

6200 Aabenraa

Ansøgning om godkendelse af produktionsarealer i
eksisterende stalde samt flex til at producere både smågrise og slagtesvin
skema 234815 i Husdyrgodkendelse.dk



Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Lars Jørgensen Lyngskovvej 1 6200 Aabenraa lyngskovvej@yahoo.dk
Husdyrbrugets adresse	Lyngskovvej 1 6200 Aabenraa
CVR-nummer	21588903
CHR-nummer	47909
Kommune	Aabenraa Kommune
Ejendomsnummer	5800004909
Matrikel-nr.	Matrikel: 28 - Felsted Ejerlav, Felsted m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Se pkt. 3.3
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	234815
Konsulent	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport, som beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa. Husdyrbruget er et IE-brug, da der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget efter Husdyrbrugloven¹.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og er en videreudvikling af Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit, hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt kort tegnet af LandboSyd i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt bilag til kommunen i form af regneark for kapacitetsberegning, opgørelse over produktionsarealer, mailkommunikation med Klimadan om berigtigelse af gyllekølingsvilkår samt omregning af gyllekølingsprocenten som følge af ny viden. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2225 af 27/11/2021

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
1.1 <i>Metode og manglende viden (F6)</i>	6
2. Ikke-teknisk resume (C3, E3, F9)	7
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	10
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)</i>	10
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	11
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	12
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	13
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)</i>	14
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	14
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)</i>	14
3.4.1 <i>Landskab</i>	14
3.4.2 <i>Kulturarv</i>	15
3.4.3 <i>Materielle goder</i>	16
3.4.4 <i>Afstandskrav</i>	17
3.4.5 <i>Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.</i>	19
3.4.6 <i>Jordarealer og jordbund</i>	19
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)</i>	20
3.6 <i>Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)</i>	25
3.7 <i>Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c)</i>	27
3.8 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)</i>	29
3.8.1 <i>Støj (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	29
3.8.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	31
3.8.3 <i>Støv (B7, E1b)</i>	31
3.8.4 <i>Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	32
3.8.5 <i>Skadedyr (B7, E1b)</i>	32
3.8.6 <i>Transporter (B7, E1b)</i>	32
3.9 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)</i>	34
3.9.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	34
3.9.2 <i>Affald (B8, F1d, F5c)</i>	34
3.9.3 <i>Olie- og kemikalier (B7, B8)</i>	35
3.9.4 <i>Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)</i>	35
3.10 <i>BAT ammoniakemission (B9, C2, F5g)</i>	37
3.11 <i>Forslag til vilkår om bl.a. egenkontrol (B7)</i>	38
3.12 <i>Klima (F4, F5f)</i>	39
3.13 <i>Risiko for ulykker og katastrofer (B7, F5d, E1c, F7, F8)</i>	42
3.14 <i>Overvågning (F7)</i>	42

3.15	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)</i>	43
3.16	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)</i>	43
3.17	<i>Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)</i>	43
3.18	<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	44
4.	Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)	44
4.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget (C1)</i>	45
4.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)</i>	45
4.2.1	<i>BAT råvarer (C2)</i>	45
4.2.2	<i>Energiforbrug (B8, F1c,) og BAT-energi (C2)</i>	45
4.2.3	<i>Vandressourcen og vandforbrug (B8) samt BAT-vand (C2)</i>	47
4.2.4	<i>Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)</i>	48
5.	Oplysninger om konsulenten (A4)	49
6.	Konklusion	50
7.	Referenceliste	51
8.	Bilag	51
	Bilag 1: Oversigtskort	52
	Bilag 2: Staldtegning for stald fra 1974	53
	Bilag 3: Staldtegning for stald fra 2004	54
	Bilag 4: Staldtegning for stald fra 2009	55
	Bilag 5: Staldtegning for stald fra 2016	56
	Bilag 6: Opgørelse af produktionsarealer	57
	Bilag 7: Mailkommunikation med Klimadan	58

1. Indledning

Husdyrbruget har en produktionstilladelse i form af en § 12 miljøgodkendelse fra 2009 med tilhørende tillæg fra 2015 til en produktion af 12.844 slagtesvin 31-117 kg. Godkendelsen og tilhørende tillæg er udnyttede. Miljøgodkendelsen er revurderet i 2019.

Ny faglig viden om ammoniak- og lugtemission fra stalde har vist, at der er en større sammenhæng mellem emissionerne og produktionsarealernes størrelser end det årligt antal producerede dyr. Fra 1. august 2017 er Husdyrloven således ændret, så emissionerne beregnes på grundlag af produktionsarealer.

Husdyrbruget ønsker at overgå til en ny godkendelse, hvor der ikke stilles vilkår til et maksimalt antal producerede dyr og ind- og udgangsvægte, men hvor der i stedet godkendes produktionsarealer. Dette skyldes at effektiviteten er steget, så grisene vokser hurtigere, og endvidere er afgangsvægten stigende. Den maksimale produktion forventes at blive på 13.500 slagtesvin ca. 30-120 kg. Da staldene er egnede til både smågrise og slagtesvin ansøges om mulighed for flex mellem smågrise og slagtesvin.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitser modtaget fra Lars Jørgensen, som står inde for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

1.1 Metode og manglende viden (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgeneafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalde, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering af drivhusgasemissioner, specielt ikke for metan og lattergas. Der fremlægges CO₂-regskab fra Danish Crowns Klimavejen.

2. Ikke-teknisk resume (C3, E3, F9)

Definitioner mv.

Husdyrbruget: Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgodkendelse.dk: Et elektronisk ansøgningssystem som miljøgodkendelser af husdyrbrug skal ansøges gennem, som bl.a. beregner udledning og nedfald fra ammoniak og lugt.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Lyngskovvej 1, 6200 Aabenraa. Husdyrbruget består af en konventionel slagtesvineproduktion. Den nuværende tilladte produktion af slagtesvin på husdyrbruget er 12.844 slagtesvin fra 31 til 117 kg.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion. Den fremtidige maksimale slagtesvineproduktion på husdyrbruget forventes at blive på op til 13.500 slagtesvin ca. 30-120 kg. For at sikre husdyrbruget en fleksibel godkendelse og da staldene også er egnede til smågrise, ansøges om både at kunne have smågrise og slagtesvin i staldene.

Landskabelige forhold

Husdyrbruget ligger godt 1,5 km nord for Felsted i Aabenraa kommune. Terrænet ved Lyngskovvej 1 er forholdsvis kuperet. Ifølge kommuneplanen ligger husdyrbruget inden for udpegningerne af særlig værdifuldt landbrugsområde og bevaringsværdige landskaber.

Husdyrbruget ligger afskærmet af levende hegn og beplantninger samt området bakker, hvorfor husdyrbruget kun er synligt, når man kommer meget tæt på.

Der sker intet nyt byggeri eller ændringer af bygningsmassen eller beplantningen.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenestandene overholdes. Lugtgenestandene er de afstande, et husdyrbrug skal holde til nærmeste naboer, der ikke har landbrugspligt, samlet bebyggelse samt byzoner og sommerhusområder.

I forhold til øvrige gener ligger husdyrbruget i rimelig afstand af både enkelt beboelser, samlet bebyggelse og byzone.

Støj, rystelser og vibrationer fra husdyrbrugets bygninger og faste installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer pga. typen af kilderne og afstanden til naboerne.

Pga. placeringen og arten af lyskilder vil naboer ikke kunne blive generet af lysgener.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr opbevares overdækket ind til afhentning.

Støv vil primært være fra transport. Transport til og fra husdyrbruget sker via Lyngskovvej. Veje fejles efter kørsel, når der er behov for det.

Samlet set vurderes husdyrbruget i forhold til omgivelserne ikke at medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Der produceres gylle, som afsættes til forpagter af markerne. Husdyrbruget har indgået aftale med biogasanlægget Nature Energy Kværs om fremadrettet at levere gylle til afgasning på biogasanlægget. Gylle vil blive afhentet fra forbeholderen og afgasset biomasse vil blive leveret i gyllebeholderen på husdyrbruget samt i lejede gyllebeholdere. Forpagter vil således fremadrettet modtage afgasset gylle.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med. Kravene er fastsat som maksimale mængder kvælstof (kvælstof er en bestanddel af ammoniak).

Ammoniaknedfald kaldes deposition og beregnes som kg kvælstof pr. hektar pr. år. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1, kategori 2 og kategori 3 natur overholdes. Kategori 1 og 2 natur er de mest sårbare naturtyper, hvor der er totaldepositionskrav til. Kravene ligger på maksimalt 0,2-1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Beregningerne viser, at der kommer 0,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år til kategori 1 natur og maks. 0,2 kg kvælstof pr. hektar pr. år til kategori 2 natur.

I forhold til kategori 3 natur, som er mindre heder og overdrev samt visse moser og skove, er der en maksimal forøgelse af ammoniakdepositionen (merdeposition) på 0,3 kg kvælstof pr. hektar pr. år i forhold til 8 års driften. Der kommer ingen merdeposition i forhold til nudriften, idet der ikke sker udvidelse, men udelukkende sker overgang til de nye regler om godkendelse af produktionsarealer. Til øvrige naturtyper er der en maksimal merdeposition på 0,3 kg kvælstof pr. hektar pr. år i forhold til driften for 8 år siden. Den almindelige betragtning er, at en merdeposition på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år ikke kan medføre en tilstandsændring af et almindeligt naturområde. Det mest restriktive krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en maksimal merdeposition på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Merdepositionen i forhold til 8 års driften skyldes udvidelsen i 2016, hvor den sidste stald blev etableret.

Samlet vurderes det, at ammoniakdeposition til de omkringliggende naturområder ikke vil kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til at minimere miljøbelastninger. Et IE-brug er et husdyrbrug, der er omfattet af EU's direktiv fra 2010 om Industrielle Emissioner. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT for ammoniak.

Der er i ansøgningen redegjort for BAT med hensyn til godt landmandskab, ernæringsmæssig styring, vand, energi, støj, støv, lugt, emissioner fra gødning, forarbejdning af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, ammoniakemission og beregning af N- og P indhold i gødning.

IE-husdyrbrug skal desuden udarbejde et miljøledelsessystem, et oplæringsmateriale til ansatte samt en plan for kontrol, reparation og vedligehold.

BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. gyllekøling og teltoverdækning.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvad man skal foretages sig i forbindelse med uheld med olie, kemikalier og gylle eller brand. Beredskabsplanen indeholder relevante kontaktoplysninger samt oversigtskort over husdyrbruget med angivelse af relevante oplag, flugtveje, slukningsmateriel mv.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Det er ikke overvejet, om der kan etableres andre ammoniakreducerende teknologier end gyllekøling eller teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder, da husdyrbruget lever op til BAT for ammoniakemission.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre efter vilkårene fastsat i den reviderede miljøgodkendelse fra 2019 og en maksimal produktion af 12.844 slagtesvin 31-117 kg.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Endvidere beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

Hvor det er relevant efterfølges emnerne af en vurdering af det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)

Det eksisterende bygningsæt ligger samlet. Bygninger og gyllebeholder mv. ses af kortudsnittet i figur 1 samt bilag 1. De udendørs opstillede siloer er 4 stk. siloer på 100 m³ og 2. stk. siloer på 675 m³.



Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden. Produktionsarealerne har været uændrede fra nudrift til ansøgt drift. Da der ansøges om flex i ansøgt drift vises produktionsarealerne for alle 3 drifter. Der er pt. ikke heste på husdyrbruget, og der er heller ikke umiddelbart planer om at skulle have det.

Produktionsarealerne er beregnet ud fra staldtegninger samt oplysninger fra ansøger. Se bilag 6.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald bygget i 2009	925	Mekanisk ventilation	6 m	(#531500) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	689
Stald fra 1974/2004	907	Mekanisk ventilation	6 m	(#531501) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	624
Hestestald	31	Naturlig ventilation	6 m	(#539487) Heste. Dybstrøelse	0	31
Sum						1344

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8 års drift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald bygget i 2009	925	Mekanisk ventilation	6 m	(#523741) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	689
Stald fra 1974/2004	907	Mekanisk ventilation	6 m	(#523742) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	624
Stald fra 2016	925	Mekanisk ventilation	6 m	(#523744) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	686
Sum						1999

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nudrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald bygget i 2009	925	Mekanisk ventilation	6 m	(#523728) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	689
Stald fra 1974/2004	907	Mekanisk ventilation	6 m	(#523730) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	624
Stald fra 2016	925	Mekanisk ventilation	6 m	(#523734) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	686
Sum						1999

Tabel 3: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbruget har en Muleby gyllebeholder på 3.235 m³ til opbevaring af flydende husdyrgødning (se tabel 4). Gyllebeholderen er opført i 2006, og der blev i miljøgodkendelsen fra 2009 stillet vilkår om, at gyllebeholderen skulle teltoverdækkes. Gyllebeholderen indgår derfor med teltoverdækning i alle tre drifter. Som beskrevet vil gylle fremadrettet blive afhentet af biogasanlæg fra forbeholderen og afgasset biomasse vil blive leveret i gyllebeholder. Ny sugestuds og påfylderør i forbindelse med forbeholderen og gyllebeholderen beskrives under punkt. 3.2.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder på 3.235 m ³	Flydende				727
Nudrift					
Gyllebeholder på 3.235 m ³	Flydende				727
8 års drift					
Gyllebeholder på 3.235 m ³	Flydende				727

Tabel 4: Opbevaringsanlæg, lagertype og areal i m²

Alle svinestalde er med træk og slip-system. Gylle vil fremadrettet blive udsluset ca. en gang om ugen, da biogasanlæg har behov for frisk gylle for at optimere gasproduktionen. Gyllen/den afgassede biomasse i gyllebeholderen omrøres kun forud for udbringning.

Det er forpagter af arealerne, Max Agro I/S, der står for udbringningen af husdyrgødningen. Maskinerne tilhørende Max Agro I/S står på en anden ejendom.

Med en forventet fremtidig maksimal produktion på op til 13.500 slagtesvin ca. 30-120 kg er den årlige gylleproduktion, vaskevand samt regnvand på ud- og indleveringsrampe på ca. 7.850 m³ (beregnet ud fra normalt). Der er indgået opbevaringsaftaler på henholdsvis 1.100 m³ og 1.800 m³ i gyllebeholdere på Mølleforte 20 og Møllevej 10.

Der er indsendt en kapacitetsberegning til kommunen, der viser, at der er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet ved skønnet maksimal produktion, når der opbevares 2.900 m³ gylle/afgasset biomasse på andre ejendomme.

3.1.3 Drift af anlægget

Det er ejer og en ansat, der står for driften af staldene og foderanlægget på husdyrbruget. Da markerne er bortforpagtede sker der ingen markdrift med udgangspunkt i husdyrbruget. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Der registreres dyr i CHR
- Der registreres antal dyr bortskaffet til DAKA og dyr sendt til slagting (svineflyttedatabasen)
- Der føres E-kontrol
- Der er gyllebeholderkontrol af gyllebeholderen via beholderkontrolordningen
- Før pumpning af afgasset biomasse til gyllebeholder vil det blive tjekket, om der er plads til mere gylle i gyllebeholderen på husdyrbruget
- Ved gyllepumpning til gyllevogn holder gyllevognen på påfyldningspladsen, hvor der er afløb til brønd og mulighed for tilbagepumpning til gyllebeholder vha. dykpumpe
- Der føres journal over medicinforbrug
- Der gennemføres kontrol af elinstallationerne af autoriseret el-installatør hvert 5. år
- Pulverslukkere tjekkes og/eller udskiftes efter behov
- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres i regnskabet

- Der udarbejdes mark- og gødningsplaner (forpagter)
- Der føres sprøjtejournal (forpagter)

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)

Ansøgningen omhandler en miljøgodkendelse efter de nugældende regler til fri produktion i de eksisterende lovligt etablerede stalde. De eneste nye anlæg der etableres på husdyrbruget, er en sugestuds i forbindelse med forbeholderen og et påfylderør gennem teltoverdækningen som beskrevet under punkt 3.1.2. Sugestudsen forventes at blive i form af et ca. 1 m langt stål- eller plastrør, som monteres i forbindelse med forbeholderen, og påfylderøret forventes at blive i form af et plastrør, der monteres efter udskæring i teltdugen. Overgangen mellem telt og rør vil blive tætnet. Påfylderøret forventes at få en diameter på ca. 300 mm, og røret føres ned til ca. 10 cm over gyllebeholderens bund/sidebegrænsningens nederste punkt med skrå afskæring af røret i 45 graders vinkel, så biomassen kan pumpes over uden at presse røret væk, og så flydelag påvirkes mindst muligt.

Etablering af sugestuds og påfylderør anses ikke som godkendelsespligtige i sig selv, og vil blive etableret uanset om Aabenraa godkender den aktuelle miljøgodkendelsesansøgning. Sugestuds og påfylderør forventes etableret i efteråret/vinteren 2022.

Placeringer af stalde og anlæg mv. fremgår af oversigtskortet i bilag 1.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har ikke husdyrproduktion på andre ejendomme.

Markerne tilhørende husdyrbruget er bortforpagtede.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)

3.4.1 Landskab

Husdyrbruget ligger ca. 1,5 km nord for Felsted i Aabenraa Kommune. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder.

Husdyrbruget ligger i et dødislandskab. Bygningssættet på Lyngskovvej 1 ligger i et ret kuperet område. Pga. terrænet skal man ret tæt på husdyrbruget for at se det, Det er primært husdyrbrugets kornsiloe der kan ses, da disse er højere end staldene. Husdyrbruget er således kun synligt fra en del af Lyngskovvej samt en kortere strækning på Møllevej. De højeste anlæg på husdyrbruget er de to store kornsiloe, der er ca. 20 m høje.

Ifølge kortmaterialet på Plandata³ ligger husdyrbruget inden for udpegningerne Særlig værdifuldt landbrugsområde og Bevaringsværdige landskaber men uden for udpegningerne Kulturhistoriske bevaringsværdier, Større sammenhængende landskaber, Specifik geologisk bevaringsværdi samt Kystnærhedszonen.

³ <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>

Ifølge Aabenraa Kommunes retningslinjer i Kommuneplan 2015 gælder følgende retningslinjer for Særligt værdifuldt landbrugsområde:

Særligt værdifulde landbrugsområder

Når landbrugsjord i særligt værdifulde landbrugsområder inddrages til andre formål end jordbrug, skal det dokumenteres, at der er taget de størst mulige hensyn til landbruget. I de særligt værdifulde landbrugsområder gælder desuden de retningslinjer, som er anført under Alle landbrugsjorder. De særligt værdifulde landbrugsområder er vist på kortet.

Nye arealudlæg til andre formål end jordbrug kræver en planlægningsmæssig og funktionel begrundelse, hvis det sker i særligt værdifulde landbrugsområder.

Bevaringsværdige landskaber er af en eller anden grund ikke beskrevet i kommuneplanens redegørelse og retningslinjer, selv om kortbilaget viser udpegningen "Bevaringsværdige landskaber". Generelt står om Værdifulde landskaber:

Værdifulde landskaber

I områder, der er udpeget som værdifuldt landskab, skal landskabshensynet prioriteres højt. De udpegede værdifulde landskaber er vist på kortet. De værdifulde landskaber skal som hovedregel friholdes for nye tekniske anlæg, byudvikling og nye bebyggelser, der skæmmer landskabet eller forringer de visuelle, kulturhistoriske eller oplevelsesmæssige værdier.

Samfundsmæssigt nødvendigt byggeri eller anlæg skal placeres og udformes med særlig hensyntagen til landskabet og til de interesser, der er knyttet til befolkningens friluftsliv.

Byggeri, der er erhvervmæssigt nødvendigt for landbrugs- og skovbrugsejendomme, skal som udgangspunkt opføres i tilknytning til eksisterende bygninger.

Større bygninger og anlæg, herunder landbrugsbygninger, der opføres uden tilknytning til eksisterende bygninger, skal som udgangspunkt afskærmes af beplantning i nødvendigt omfang, så der tages hensyn til værdierne i det omgivende landskab.

Bygninger og anlæg på husdyrbruget er opført i hvide og grå materialer eller er malet i disse farver. Øst, syd, vest og nord for bygningsparcellen er der etableret beplantning eller hæk.

Vurdering af landskab

I forhold til udpegningen Særligt værdifulde landbrugsområder må husdyrproduktion betragtes som jordbrugsformål, og er derfor ikke i strid med udpegningen.

Husdyrbruget vil fortsat ligge delvis afskærmet af den eksisterende beplantning og de omkringliggende levende hegn samt området bakker, hvorfor påvirkningen af landskabet fortsat vil være begrænset. Da der ikke skal ske bygningsmæssige udvidelser eller ændringer, er ansøgningen ikke i strid med udpegningen Værdifulde landskaber.

3.4.2 Kulturarv

Ifølge Slots- og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside er der ikke fundet fortidsminder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Det nærmeste registrerede fund er fundet godt 150 m nord for gyllebeholderen. På kortudsnittet herunder angiver den blå markeringer det ikke-fredede fund. Der er heller ingen fortidsminder i nærheden af husdyrbruget, der afkaster fortidsmindebeskyttelseslinjer.

FUND OG FORTIDSMINDER

MINISTERIET
SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

FORSIDE
SØG PÅ KORT
SØGNING
DOWNLOAD
HJÆLP OG INFO

Kontakt | Teknik og tilgængelighed | Privatlivspolitik | Regler for brug

Slots- og Kulturstyrelsen - H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V

Figur 2: Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til fund og fortidsminder

Det ikke-fredede fund er en overpløjet rundhøj fra oldtiden.

Vurdering af kulturarv

Da der ikke skal ske bygningsmæssige udvidelser eller ændringer, skal der ikke ske jordarbejde, og der er derfor ingen risiko for at påvirke kulturarv.

3.4.3 Materielle goder

Begrebet materielle goder er et begreb, der ikke benyttes i det daglige sprog. Med materielle goder menes materielle ting og ejendom. Ud fra denne betragtning skal der redegøres for, om ting og ejendomme kan blive væsentligt påvirket af husdyrbruget og dets udvidelse. Som beskrevet i det efterfølgende punkt, overholdes alle afstandskrav.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i flere sager afgjort, at værditab som følge af godkendelse af husdyrbrug efter nævnets opfattelse ikke er et hensyn, der skal indgå i vurderingen af en ansøgning efter Husdyrbrugloven.

Vurdering af materielle goder

Med ca. 185 m fra nærmeste bygning/anlæg på husdyrbruget til nærmeste nabobeboelse, og overholdelse af lugtgeneafstande til nabobeboelse (se punkt 3.7), vurderes husdyrbruget ikke at kunne påvirke naboers materielle ting og ejendomme væsentligt. Forholdet til kulturarven er beskrevet og vurderet under punkt 3.4.2.

3.4.4 Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 fastsætter krav til minimumafstande fra husdyrbruget til omgivelserne. Afstandskravene jf. Husdyrbruglovens § 6 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald bygget i 2009	277
Gødningslager	Gyllebeholder på 3.235 m ³	364

Nærmeste naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald fra 2016	92
Gødningslager	Gyllebeholder på 3.235 m ³	145

Nærmet levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald bygget i 2009	1763
Gødningslager	Gyllebeholder på 3.235 m ³	1856

Nærmeste nabo - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald fra 2016	213
Gødningslager	Gyllebeholder på 3.235 m ³	271

Nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald fra 2016	538
Gødningslager	Gyllebeholder på 3.235 m ³	583

Nærmeste aktive vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald bygget i 2009	1686
Gødningslager	Gyllebeholder på 3.235 m ³	1775

Lyngskovvej - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald fra 1974/2004	25
Gødningslager	Gyllebeholder på 3.235 m ³	118

Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald fra 1974/2004	15
Gødningslager	Gyllebeholder på 3.235 m ³	91

Tabel 5: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1.

Husdyrgodkendelse.dk måler fra den/det stald/gødningslager mv., der ligger tættest på de udpegede punkter. Punkterne er udpeget, så de ligger tættest muligt på de eksisterende stalde og gyllebeholderen.

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til nabobeboelse samt vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m.

På kortudsnittene herunder er vist nærmeste sø, naboskel, nabobeboelse, ikke almene vandforsyningsboring (egen markvandingsboring), offentlig vej og stuehus. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis der zoomes så langt ud, så de alle er med på kortudsnittet.



Figur 3: Kortudsnit over afstande

Som det fremgår af tabel 5 overholdes alle afstandskrav.

3.4.5 Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget ligger inden kystnærhedszonen men uden for alle andre bygge- og beskyttelseslinjer (sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt skov- og kirkebyggelinjer).

Vurdering af afstandskrav og andre beskyttelseslinjer (3.4.4 og 3.4.5)

Da der ikke bygges nyt eller sker ændringer inden for nogle af beskyttelseslinjerne, er der ikke behov for at foretage en vurdering af afstandskrav eller beskyttelseslinjer.

3.4.6 Jordarealer og jordbund

Alle stalde, kanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholder er etableret i tætte og stabile materialer.

Der er ikke registreret jordforureninger på husdyrbruget. Husdyrbruget ligger uden for kortlagte råstofgrave-områder (råstofplan 2020). Der er ikke anvendt slagter på husdyrbruget. Jordbundstypen i området er angivet som lerblandet sandjord.

Vurdering

Da stalde, kanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholder er etableret i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Gyllekølingseffekten fra den gældende miljøgodkendelse er omregnet, idet det har vist sig, at gyllekølings-effekten har været lidt lavere end tidligere antaget. Gyllekøling er endeligt optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste d. 5/2-2018. Effekten af gyllekølingen er således nyeste viden. Der er indsendt beregning til kommunen for effekten af gyllekølingen med den tidligere og nye beregningsmetode. Kravet til effekten af gyllekølingsanlægget er i tillægsgodkendelsen og revurderingen fastsat til 35,2 W/m². Dette er en fejl. Se mailkommunikation med Søren Jensen, Klimadan (se bilag 7).

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 6. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i 8 års drift på 2.836,7 kg NH₃-N/år, mens den i nudrift og ansøgt drift er på 4.073,0 kg NH₃-N/år.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3927,5	145,5	4073,0
Nudrift	3927,5	145,5	4073,0
8 års-drift	2691,3	145,5	2836,7

Tabel 6: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer, som fremgår af tabel 7.

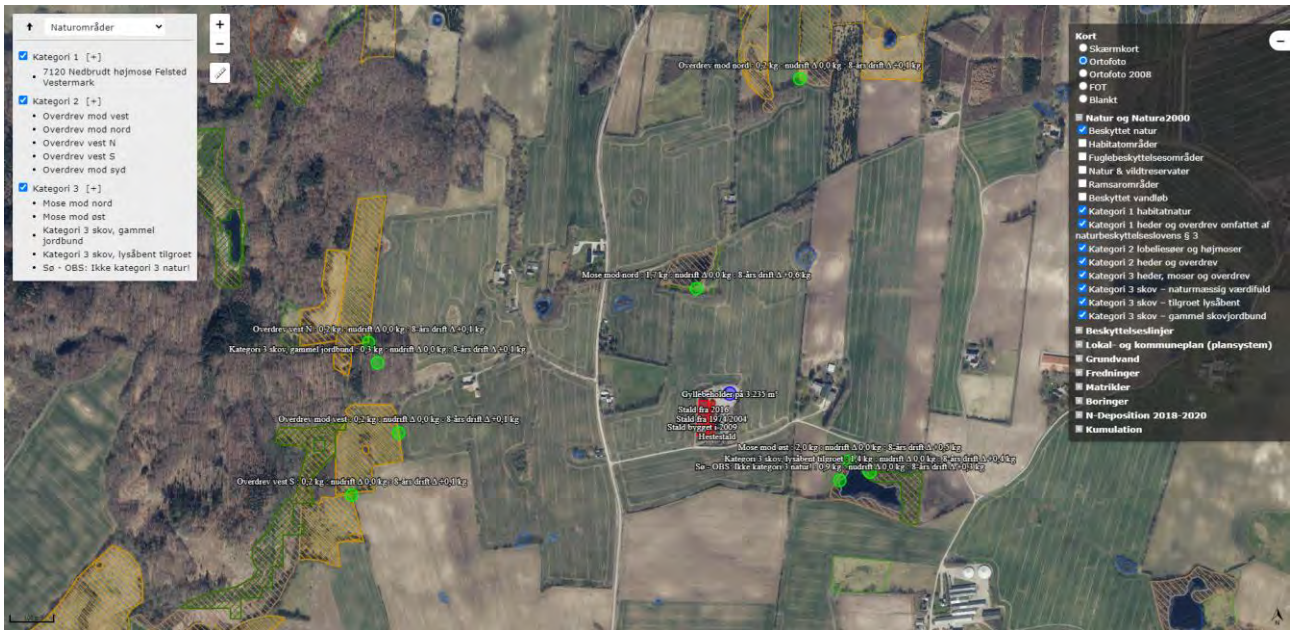
Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget og fremgår af figur 4 og 5 og beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 8.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ⁴ (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. totaldeposition (stald og lagre) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*):

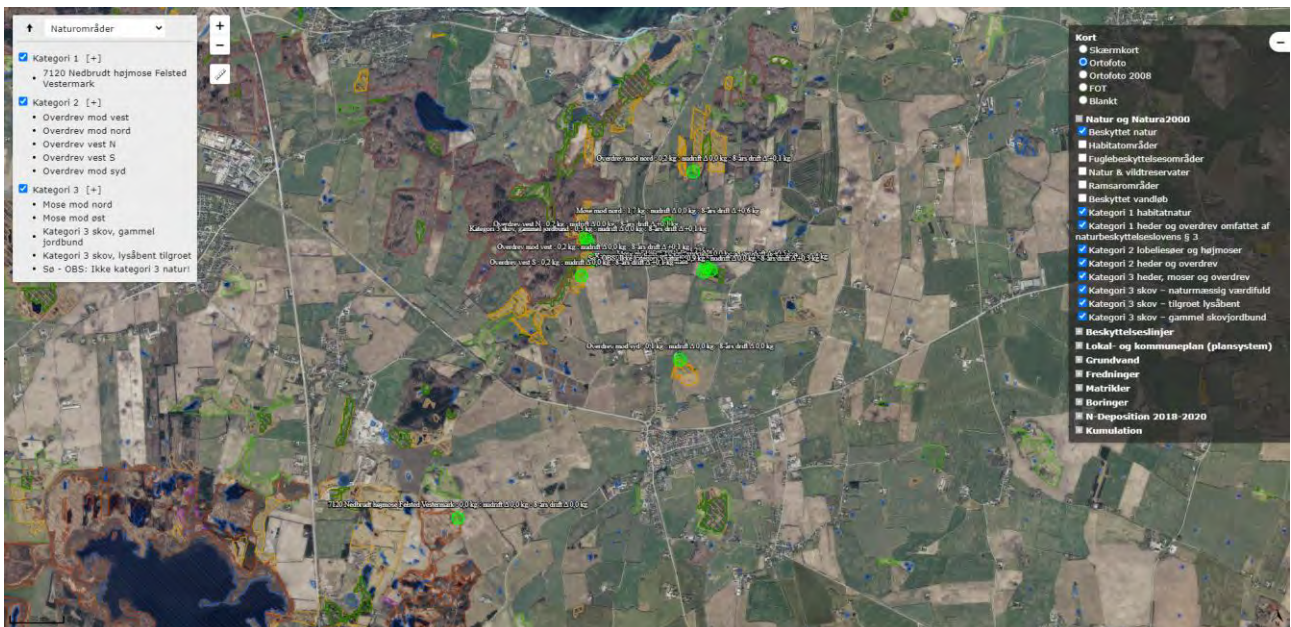
⁴ Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1986 af 27/10/2021

		0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskavsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 7: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak til natur



Figur 4: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder



Figur 5: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø - OBS: Ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,0	0,9
Overdrev mod syd	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Kategori 3 skov, lysåbent tilgroet	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,0	1,4
Kategori 3 skov, gammel jordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,3
Overdrev vest S	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2
Overdrev vest N	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2
7120 Nedbrudt højmoser Felsted Vestermark	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev mod nord	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2
Overdrev mod vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2
Mose mod øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,0	2,0
Mose mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,6	0,0	1,7

Tabel 8: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Alle punkter er sat i den afstand og retning, der giver den største total- eller merdeposition i naturområderne.

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er en nedbrudt højmoser i Natura 2000 habitatområdet Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark, der ligger ca. 3,2 km sydvest for husdyrbruget.

Totaldepositionen til kategori 1 naturarealet er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Der er derfor ikke brugt tid på at vurdere, om der er andre husdyrbrug, der påvirker kategori 1 naturarealet, idet Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav på 0,2-0,7 kg N/ha/år til kategori 1 natur er overholdt.

Kategori 2 natur

De nærmeste kategori 2 naturarealer er jf. Husdyrgodkendelse.dk overdrev 700-1.000 m vest, nord og syd for husdyrbruget.

Den højeste totaldepositionen til disse kategori 2 naturarealer er beregnet til 0,2 kg N/ha/år. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav til kategori 2 natur på maksimalt 1,0 kg N/ha/år overholdes således.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder er to moser ca. 300-400 m nord og øst for husdyrbruget. En del af mosen mod øst er desuden udpeget som kategori 3 skov – tilgroet lysåbent. Cirka 800 m vest for husdyrbruget er der udpeget kategori 3 skov med gammel skovjordsbund.

Ud over de ovenfor beskrevne naturpunkter er der desuden foretaget depositionsregninger til de nærmeste § 3 registrerede naturområder, som er en sø øst for husdyrbruget. Der er endvidere en række mindre søer/vandhuller rundt omkring husdyrbruget, men disse modtager mindre ammoniak end søen mod øst, hvorfor disse ikke er udpeget.

Som det fremgår af beregningerne, så er den maksimale merdeposition i forhold til 8 års driften på 0,6 N/ha/år mens merdepositionen i forhold til nudrift er 0,0 kg N/ha/år. Det mest restriktive krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er maksimalt 1 kg N/ha/år i merdeposition.

Der er ikke udspecificeret tålegrænser for alle naturtyper. DCE under Aarhus Universitet har fastsat empirisk baserede tålegrænser for forskellige naturtyper (se tabel 9 herunder).

Tabel 2. Empirisk baserede tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt for klit, løv- og nåleskov baseret på de seneste anbefalinger fra UNECE, 2011.

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	¹ sure overdrev 10-15, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	8-20	grå klit og grøsværklit 8-15, øvrig klit 10-20
Hede	10-20	der kan være klit kortlagt som § 3 hede
Fersk eng	15-25	^{1,2}
Strandeng	30-40	^{1,2}
Mose (og kær)	5-30	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-30
Løvskov	10-20	Skovbevoksede tørvemoser 10-15
Nåleskov	10-20	

¹ Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland / hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'. Se også note 2.

² Den atmosfæriske afsætning skal ses i sammenhæng med andre tilførsler, fx med overfladenær afstrømning.

Tabel 9: Tålegrænser for terrestriske naturtyper⁵.

Ifølge klagensævnets praksis skal der ved vurderingen benyttes et 3-års gennemsnittet for ammoniakdepositionen. Gennemsnittet af ammoniakdepositionen for 2018-2020 er for det 5,6 km x 5,6 km grid som husdyrbruget ligger i på 13,7 N/ha/år. Tallet stammer fra opslag i Danmarks Miljøportal (kortlagt "Samlet deposition af kvælstof til miljøgodkendelser (2018-2020)").

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Da Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1, 2 og 3 natur overholdes, vurderes ammoniakdepositionen til de nærliggende naturområder ikke at kunne påvirke naturarealerne væsentligt negativt.

⁵ http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalegraenser.pdf

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)

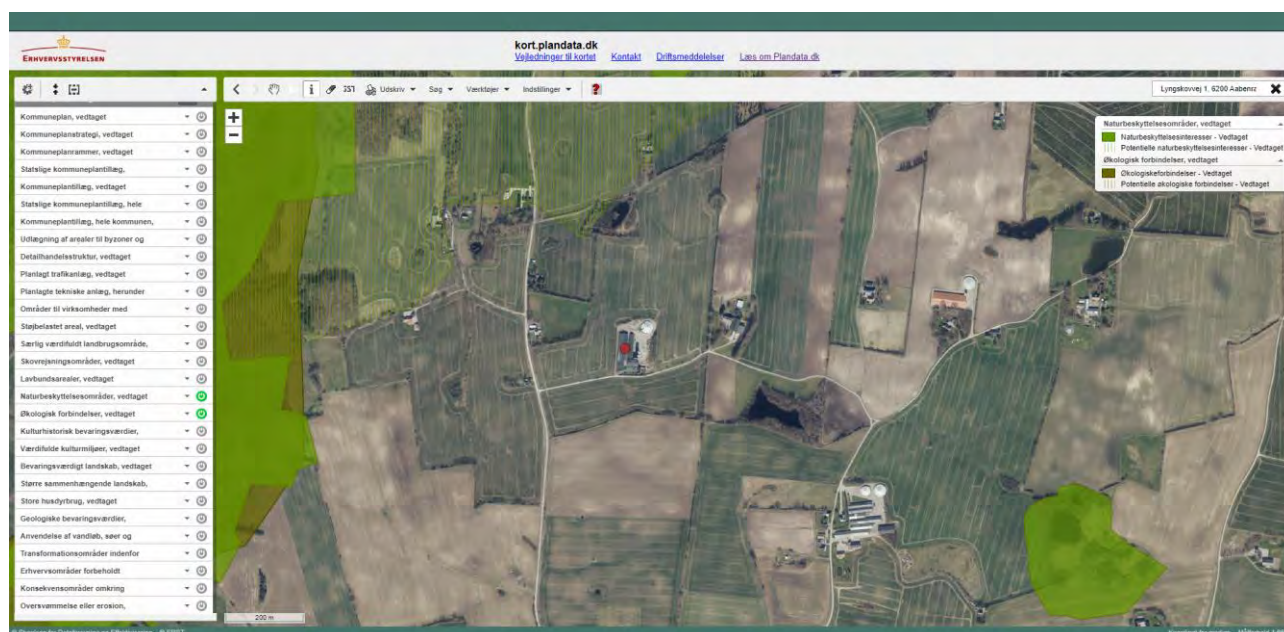
Som vi læser Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, så er det den nærliggende biodiversitet, der kan forventes at blive berørt af projektet, der skal beskrives, herunder biodiversitetens relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

FN definerer biodiversitet som: "Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer." Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug, vil kunne påvirke biodiversiteten med ammoniak, der udledes gennem luften, udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående punkt. I et efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Det eksisterende husdyrbrug ligger uden for områder, der er udpeget som økologiske forbindelser, potentielle økologiske forbindelser, naturbeskyttelsesinteresser eller potentielle naturbeskyttelsesinteresser. De nærmeste udpegninger fremgår af nedenstående kortudsnit.



Figur 6: Kort over økologiske forbindelser og beskyttelsesinteresser mv. fra Plandata.dk

Bilag IV-arter mv.

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at artenes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ fremgår udbredelsen af forskellige arter i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter⁷. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

Dansk navn:	Videnskabeligt artsnavn:
Vandflagermus	<i>Myotis daubentonii</i>
Sydflagermus	<i>Eptesicus serotinus</i>
Troldflagermus	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Pipistrellflagermus	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Dværgflagermus	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
Odder	<i>Lutra lutra</i>
Markfirben	<i>Lacerta agilis</i>
Stor vandsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Spidssnudet frø	<i>Rana arvalis</i>

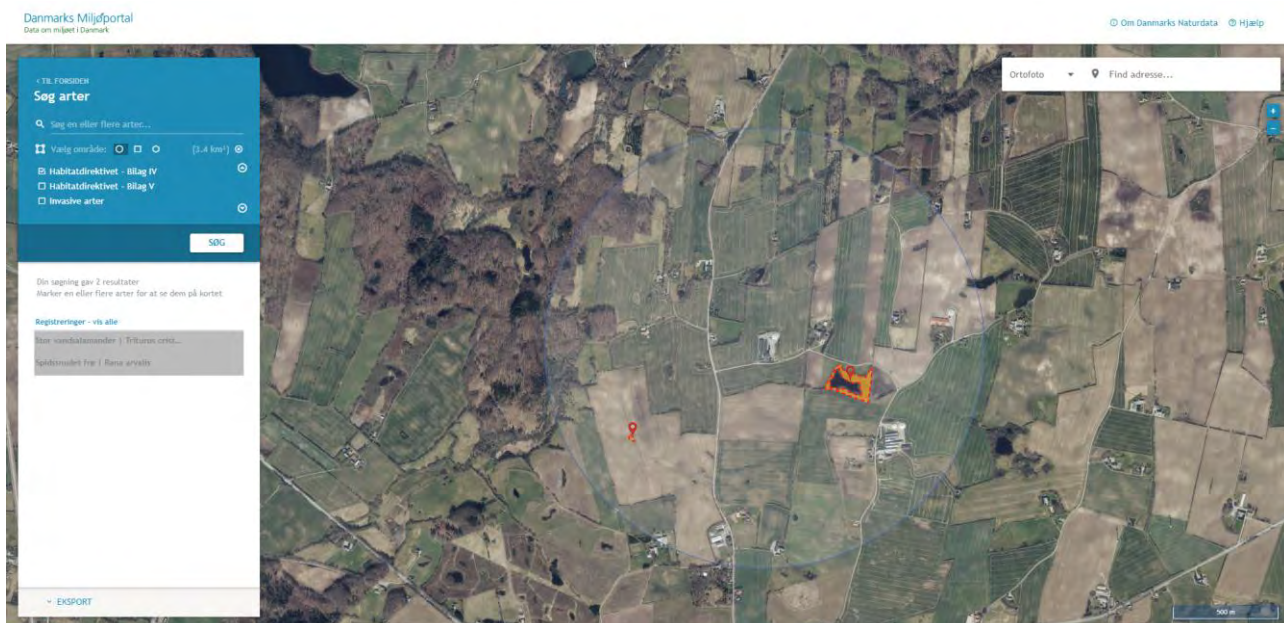
Tabel 10: Liste over bilag IV-arter

Der er ikke foretaget vurdering i forhold til marsvin der udelukkende lever i havet, idet husdyrbruget ligger godt 2 km fra kysten.

Ifølge kortene på Danmarks Miljøportal over registrerede bilag IV-arter, er der registreret bilag IV-arterne Stor vandsalamander og Spidssnudet frø inden for 1.000 m fra husdyrbruget. Vandsalamander er fundet i et vandhul godt 700 m sydvest for husdyrbruget og fSpidssnudet frø er fundet i mosen ca. 300 m øst for husdyrbruget.

⁶ Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

⁷ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www2.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>



Figur 7: Kort over registreringer af bilag IV-arter.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskul og overvintringssteder for flagermus.

Flere af områdets søer og vådområder **kan** være yngle- og levesteder for padder.

Der ingen planer om at nedrive bygninger eller planer om at fjerne beplantninger, stenbunker eller lignende.

Samlet vurdering

Den generelle vurdering er, at en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af et almindeligt § 3 beskyttet naturareal. Ammoniak er så vidt vides ikke direkte skadelig for bilag IV-arter eller for andre arter. Den største effekt af ammoniakdepositionen vil være risiko for tilgroning af lysåbne naturarealer.

Da totaldepositionen til kategori 1 naturarealer er på 0,0 kg N/ha/år, totaldepositionen til kategori 2 naturarealer er på maks. 0,2 kg N/ha/år og merdepositionen i forhold til 8 års drift er på maks. 0,6 kg N/ha/år til kategori 3 natur og andre naturarealer, og der ikke fjernes ældre beplantninger, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som vurderes at kunne være mulige opholdssteder for bilag IV-arter, vurderes det, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

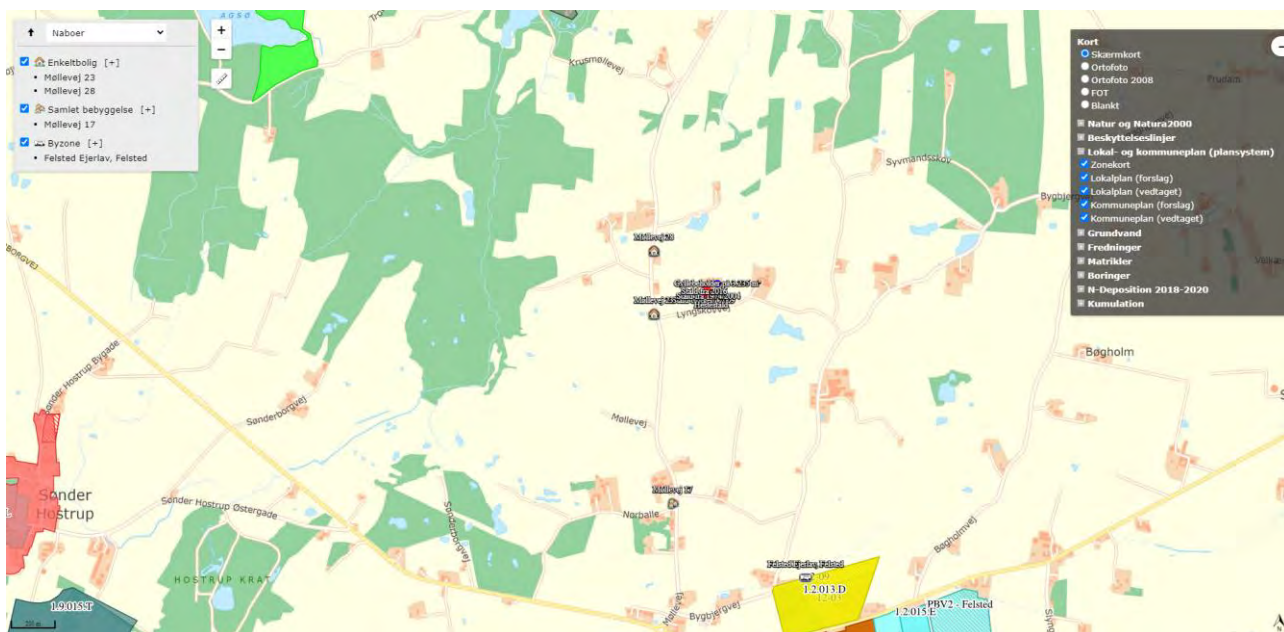
Når de generelle udbringningsregler for husdyrgødning samt anvendelse af bekæmpelsesmidler overholdes, vurderes der ikke at kunne ske væsentlig påvirkning af biodiversiteten ved markdriften, der som beskrevet varetages af forpagter.

3.7 Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c)

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 234815 i Husdyrgodkendelse.dk, se figur 8.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugt til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlede bebyggelse eller byzoneområde, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 100 m fra nærmeste naboer og 300 m fra nærmeste samlede bebyggelse og byzoneområde.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Møllevej 23, samlet bebyggelse udløses af Møllevej 17, og nærmeste byzoneområde er byzonen ved Felsted. Da samlet bebyggelse ligger meget nærmere husdyrbrugget end nærmeste lokalplanområde som er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign., er der ikke udpeget et sådant område. Dette skønnes unødvendigt, da geneafstanden til disse to typer områder er ens.



Figur 8: Nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Møllevej 23	0	NY	231,3	231,3	262,1	Jå
Møllevej 28	0	NY	231,3	231,3	326,3	Jå
Møllevej 17	0	NY	491,6	442,4	1002,1	Jå
Felsted Ejerlav, Felsted	0	NY	650,2	617,7	1425,8	Jå

Konsekvenszone: 745 m

Tabel 11: Beregning af lugtgeneafstande til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzoner

Geneniveauerne for lugt beregnes efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OU_E) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE). Geneniveauerne må maksimalt være 5 OU_E pr. m³ og 1 LE pr. m³ til områder, der ifølge kommuneplanens rammedel er udlagt til eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, 7 OU_E pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt 15 OU_E pr. m³ og 10 LE pr. m³ til enkelt beboelser uden landbrugspligt.

I tillægsgodkendelse fra 2016 er der i ansøgningskemaet (80826) indtastet 20 % reduktion af luget fra "Eksisterende stald" som svarer til "Stald fra 1974/2004". Der har dog ikke været stillet vilkår om ugentlig udslusning af gylle fra gyllekanalerne i tillægget eller revurderingen. Ugentlig udslusning ikke er nødvendig for at leve op til lugtgenekriterierne og der ønskes derfor ikke vilkår herom. I nudrift er ugentlig udslusning vist, så indtastningen svarer til det tidligere skema 80826, mens ugentlig udslusning ikke medtaget ansøgt drift. Beregningen af lugtemissionen viser således, at lugten stiger lidt, men reelt vil der dog ikke ske en stigning i lugtemissionen, da stigningen udelukkende er beregningsteknisk. Fremadrettet vil der blive leveret gylle til biogas, og dermed vil der ske hyppig udslusning. Endvidere forventes det, at der fra 1. januar 2023 kommer lovkrav til hyppig udslusning fra svinestalde.

Husdyrgodkendelse.dk beregner udelukkende lugt fra stalde. Ud over lugt fra staldene, kan der være lugt fra gyllebeholdere. Fra gyllebeholderne kan der være lugtafgivelse i sær i forbindelse med omrøring og pumpning. Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker. Der er generelle regler i Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen⁸ for udbringning af gylle op til byzoneområder og lokalplanlagte områder, hvor lokalplanen udlægger området til boligformål. Dette betyder, at der ikke må udbringes husdyrgødning inden for 200 m fra disse områder på lørdage, søndage og helligdage.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

Vurdering

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgenæafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgenæafstandene. Lugt fra fx gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk.

Da alle lugtgenæafstande overholdes, vurderes der ikke at kunne opstå lugtgener i forhold til enkeltbeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Det vurderes, at en afstand på 210 m fra nærmeste stald til nærmeste nabo på Møllevej 24 (ejendom med landbrugspligt) er tilstrækkelig til at undgå væsentlige lugtgener.

3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)

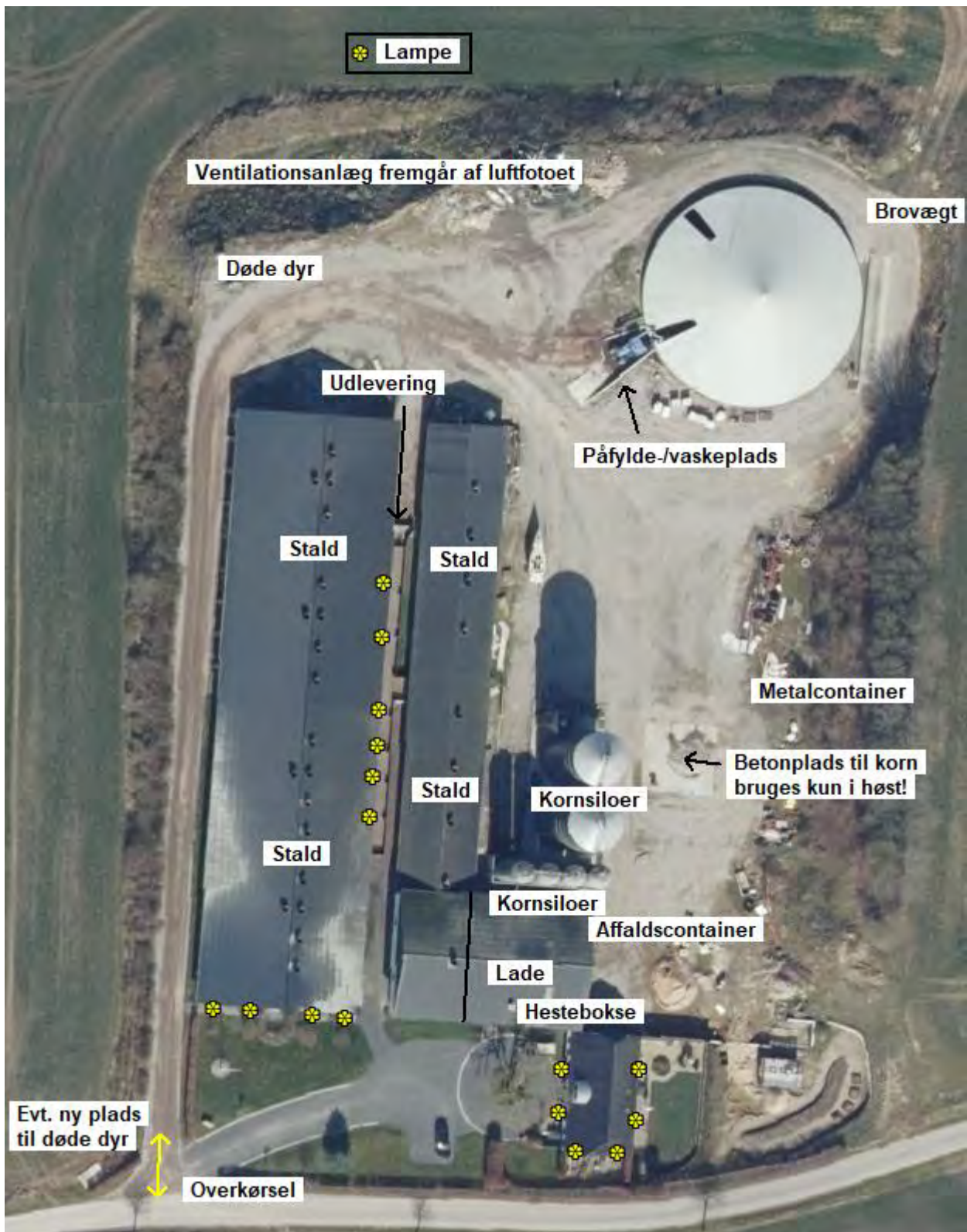
I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transport. Husdyrbruget på Lyngskovvej 1 ligger generelt godt placeret i forhold til omkringboende.

Der forekommer ingen stråling fra husdyrbrug. Der vil være emission af varme fra dyrene og gødningen. Det er ikke fundet nødvendigt at kvantificere varmeemissionen.

3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gylleomrøring og -pumpning, indblæsning af korn og færdigblandet foder i fodersiloer samt transport af dyr, foder og gylle mv. Der er mølleri inde i ladden, hvor der også står 4 mindre siloer til 15-20 ton korn/foder hver. Se kort over støjkilder herunder.

⁸ Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning BEK nr 1142 af 10/07/2022



Figur 9: Støjkilder (og udvendig belysning), nord er op ad

Alle stationære pumper er støjsvage elektriske pumper. Gyllebeholderne tømmes vha. gyllevogn med indbygget pumpesystem, som er meget lidt støjende.

Foderfremstillingen sker automatisk hele døgnet rundt.

Ventilationssystemerne i alle staldene er Multistep® ventilation fra Skov A/S. Stalden fra 2016 er med lavenergi LPC-ventilatorer. De ældste ventilatorer er fra 2001. Alle motorer er således nyere og støjsvage motorer. Ventilationsanlæggene kører hele døgnet.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Vurdering

Med husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabobeboelser, vurderes støj, herunder lavfrekvent støj, at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne.

Vurdering af støj i forhold til transport er beskrevet under punkt 3.8.6.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes, og det forslås, at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transport til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper og diverse maskiner.

Vurdering

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis beboelser ligger meget tæt på overkørsler, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transport af foder og dyr mv. samt transport til og fra biogasanlæg. Der ligger ingen nabobeboelser i umiddelbar tilknytning til overkørslen til husdyrbruget.

Se yderligere om transport under punkt 3.8.6.

Med afstanden til naboer fra stationære og mobile kilder på selve husdyrbruget, vurderes det, at rystelser og vibrationer fra husdyrbruget ikke vil kunne medføre væsentlige gener for omgivelserne.

3.8.3 Støv (B7, E1b)

Kørearealerne rundt omkring bygningerne og ved gyllebeholderen er grusbelagte eller belagt med skærver (ved stuehuset). Støv vil primært forekomme ved transport på husdyrbrugets kørearealer samt i forbindelse med markdriften af arealerne rundt omkring husdyrbruget i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejtet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Det overvejes, om kørevejen vest for staldene og op til udleveringen skal asfalteres.

Støv fra indblæsning af færdigfoder er meget begrænset. Der er støvcykloner på de små siloer inde i laden, mens de udvendige siloer er gastætte. Der opleves meget begrænset støv i forbindelse med indblæsningen af korn i de gastætte siloer. Foderet ledes ud i staldene gennem rørsystemer.

Der er overbrusningsanlæg i alle stalde til brug ved behov for køling af dyrene. Når disse benyttes, medvirker de også til at reducere støvemission fra staldene.

Der sker ingen ændringer i typen af støvkilder fra husdyrbruget i forbindelse med det ansøgte.

Vurdering

Det vurderes, at afstanden til nabobeboelser er så stor, at der ikke vil kunne forekomme støvgener fra kørslen på de grusbelagte kørearealer. Det vurderes endvidere, at der ikke er problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet færdigfoder blæses ind i fodersiloerne og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer. Overbrusning i staldene medvirker endvidere til at binde eventuelt støv fra foder.

3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)

Udendørs belysning fremgår af figur 9. Der er lamper på sydgavlen af stalden fra 2009, ved udleveringsgangen mellem staldene og der er endvidere lamper på stuehuset. Der er sensor- og timer styring i forbindelse med belysningen på sydgavlen af stalden, så lyset slukkes ved midnat. Den øvrige belysning tændes og slukkes manuelt efter behov.

Lys fra belysning inde i staldene eller de øvrige driftsbygninger, vil kun kunne påvirke det umiddelbare nærområde gennem vinduer og porte. Som beskrevet under 3.4.1 er indsynet til husdyrbruget delvist afskærmet af levende hegn og andre beplantninger.

Ud over lyspåvirkning fra udvendig og indvendig belysning vil der forekomme lyspåvirkning fra køretøjer. Lastbiler og traktorer med lys holder kortvarigt ved stalde, lade, fodersiloer, forbeholder og gyllebeholderen i forbindelse med af- og pålæsning.

Vurdering

Hverken lysudslip via vinduer eller udvendig belysning vurderes at kunne genere naboer eller vejtrafik pga. kildernes lysstyrke og placering, beplantninger, terræn samt afstanden til nærmeste naboer og veje. Lyspåvirkningerne vurderes ligeledes ikke at kunne påvirke landskabsopfattelsen væsentligt negativt.

3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder sker som beskrevet i siloer og der fejtes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus mv.).

Der anvendes et godkendt fluebekæmpelsesmiddel, som opblandes i vand og påsmøres vægge og inventar. Der har været gjort forsøg med rovfluer, uden det har givet nogen god effekt.

Det er Ewers Skadedyr ApS, der står for rottebekæmpelsen på husdyrbruget. Der er pt. opsat ca. 20 klapfælder rundt omkring på husdyrbruget. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Vurdering

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Med effektiv rottebekæmpelse vil der være begrænset fare for menneskers sundhed, da overførsel af smitte med bakterier, vira og protozoer dermed begrænses mest muligt.

3.8.6 Transporter (B7, E1b)

Transporter til husdyrbruget sker ad overkørslen til/fra Lyngskovvej.

Så vidt muligt sker tunge transportere på hverdage og i dagtimerne. Ansøger er dog ikke herre over, hvornår slagteriet afhenter slagtesvin, og i gødningssæsonen kan der blive kørt gylle ud i aften- og de tidlige morgen-timer, så udkørslen kan ske over så få dage som muligt.

Tunge transporter (ind og ud tælles som en transport)	Nudrift Antal/år	Ansøgt drift + ved biogas Antal/år
Indkørsel af tilskudsfoder (lastbil, kapacitet ca. 36 ton)	ca. 24	ca. 26
Indkørsel af korn (traktor og vogn, kapacitet ca. 18-20 ton)	ca. 106	ca. 117
Indlevering af smågrise (traktor og vogn, kapacitet ca. 600 stk.)	ca. 26	ca. 26
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet ca. 170-210 stk.)	ca. 68	ca. 71
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 80	ca. 80
Udkørsel af gylle fra gyllebeholder (gyllevogn, kapacitet 25 ton)	maks. 172	maks. 172
Flytning af gylle (med løs slange (Møllevej 10) eller lastbil, kapacitet ca. 38 ton (Mølleforte 20))	ca. 29	0
Transport til fra biogasanlæg (lastbil, kapacitet ca. 38 ton)	0	ca. 214
Levering af fyringsolie og diesel (lastbil)	ca. 3	ca. 3
Afhentning af dagrenovation (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Transport af andet affald	ca. 12	ca. 12
Maksimalt i alt	ca. 572	ca. 773

Tabel 12: Skønnede antal transportere

Gylletransporter er skønnet ud fra normtalsproduktion af gylle (normtal 2022). En del af gylletransporterne i forbindelse med udbringning sker direkte fra gyllebeholder til tilstødende arealer uden transport ad offentlig vej.

Herudover er der kørsel med personbiler (medarbejder, dyrlæge, kontrollanter mv.). Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 1-2 gange dagligt.

Vurdering

Tunge transporter stiger fra ca. 572 til ca. 773 tunge transportere om året, når der påbegyndes levering til biogasanlæg. Stigningen har i sig selv ikke noget at gøre med ansøgningen om overgangen til en ny type miljøgodkendelse. Da forskellen på tilladt nudrift og skønnet maksimal produktion er begrænset (fra 12.844 slagtesvin 31-117 kg til maks. 13.500 stk. 30-120 kg), vil kun ganske få transportere (ca. 15 stk.) stamme fra udvidelsen af dyreholdet.

De fleste af de tunge transportere sker ad Møllevej mod vest, mens det primært vil være transportere med gyllevogn og indkørsel af korn, der vil ske fra øst via Bygbjergvej. Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af husdyrbrugets overkørsel til Lyngskovvej. Det vurderes således, at ingen naboer vil blive generet af opbremsninger i forbindelse med kørsler til og fra husdyrbruget, samt at transporterne ikke vil adskille sig fra øvrige tunge transportere på vejene med hensyn til støj, vibrationer, rystelser mv. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transportere.

Trafik på veje reguleres af færdselsreglerne (regulering af akseltryk, hastighedsbegrænsninger mv.). I forhold til husdyrbrug er der jf. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kun hjemmel i Husdyrbrugloven til at stille vilkår om brug af bestemte overkørsler eller tidspunkter for ind- og udkørsel. Med husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, vurderes det ikke relevant at begrænse husdyrbrugets transportere.

Samlet set, vurderes transportere til og fra husdyrbruget ikke at kunne medføre væsentlige gener for naboer.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)

3.9.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr opbevares på en plads til døde dyr nord for stalden fra 2016. Der er planer om at flytte pladsen ned til Lyngskovvej vest for indkørslen til husdyrbruget. Døde dyr placeres under en kadaverkappe og på spalter. Der vil blive etableret en form for afskærmning ved den nye plads, enten i form af beplantning, et plankehegn eller lignende. DAKA afhenter efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel og kød- og benmelsproduktion.

Vurdering

Uanset om den gamle eller nye plads til døde dyr vil blive benyttet, vurderes ingen naboer eller forbipasserende at blive generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr, når først der er etableret afskærmning ved den nye plads.

3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)

Da husdyrbruget er et IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Der er fokus på at producere så lidt affald som muligt. Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder, end der er behov for, husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun fraktioner, der ikke kan genanvendes, håndteres som brændbart affald.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder i ansøgt drift. De eneste affaldstyper, der forventes øget marginalt er spraydåser og kanyler.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olje- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	I laden	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 140 stk.
Medicin	I køleskab i laden	Alt bruges		-
Kanyler i særlig beholder	I blanderum i laden	Transporterer selv	Genbrugsplads	1 boks
Batterier – alle typer	I blanderum i laden	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 50 stk.
Fast affald:				
Pap og papir	Samles i laden	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 100 kg
Plast	Samles i laden	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 50 kg
Lysstof- og LED-rør	I laden	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 15 stk.

Jern og metal	1 container øst for de store kornsiloer	Sejer & Sønnichsen A/S	Kendes ikke	Varierer, tømmes ved behov
Diverse brændbart	1 800 l container	Sejer & Sønnichsen A/S	Kendes ikke	ca. 12 x 800 l

Tabel 13: Affaldshåndtering og mængder

De benyttede genbrugspladser er Tumbøl eller Aabenraa Genbrugspladser.

Da markerne er bortforpagtede, er der ikke oplag af bekæmpelsesmidler på husdyrbruget. Der er heller intet affald i form af spildolie, olie- brændstoffiltre eller blyakkumulatorer, idet maskiner serviceres eksternt.

Der vil normalt aldrig være medicinrester, da alt medicin bruges op.

Der sker ingen genvinding af affald på husdyrbruget.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gør en indsats for at leve op til affaldshierarkiet samt at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes desuden at affald fra husdyrbruget ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund, samt at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier (B7, B8)

Husdyrbrugets 2 olietanke står i laden, dels en fyringsolietank og dels en dieselolietank. Olietankene er anmeldt og registreret i BBR. Hvis der ikke kommer varme nok fra gyllekølingen til opvarmning af stuehuset suppleres med varme fra oliefyret. Desuden benyttes olie til opvarmning ved udtørring af stalde med varmekanon efter vask.

Midler til vask og desinfektion af stalde står foderrummet i laden. Det maksimale oplag vil være på ca. 50 liter. I værkstedet i laden opbevares dunke med motorolie og hydraulikolie til påfyldning. Der er fast bund i laden og intet afløb.

Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori det er en instruks ved uheld med olie og kemikalier.

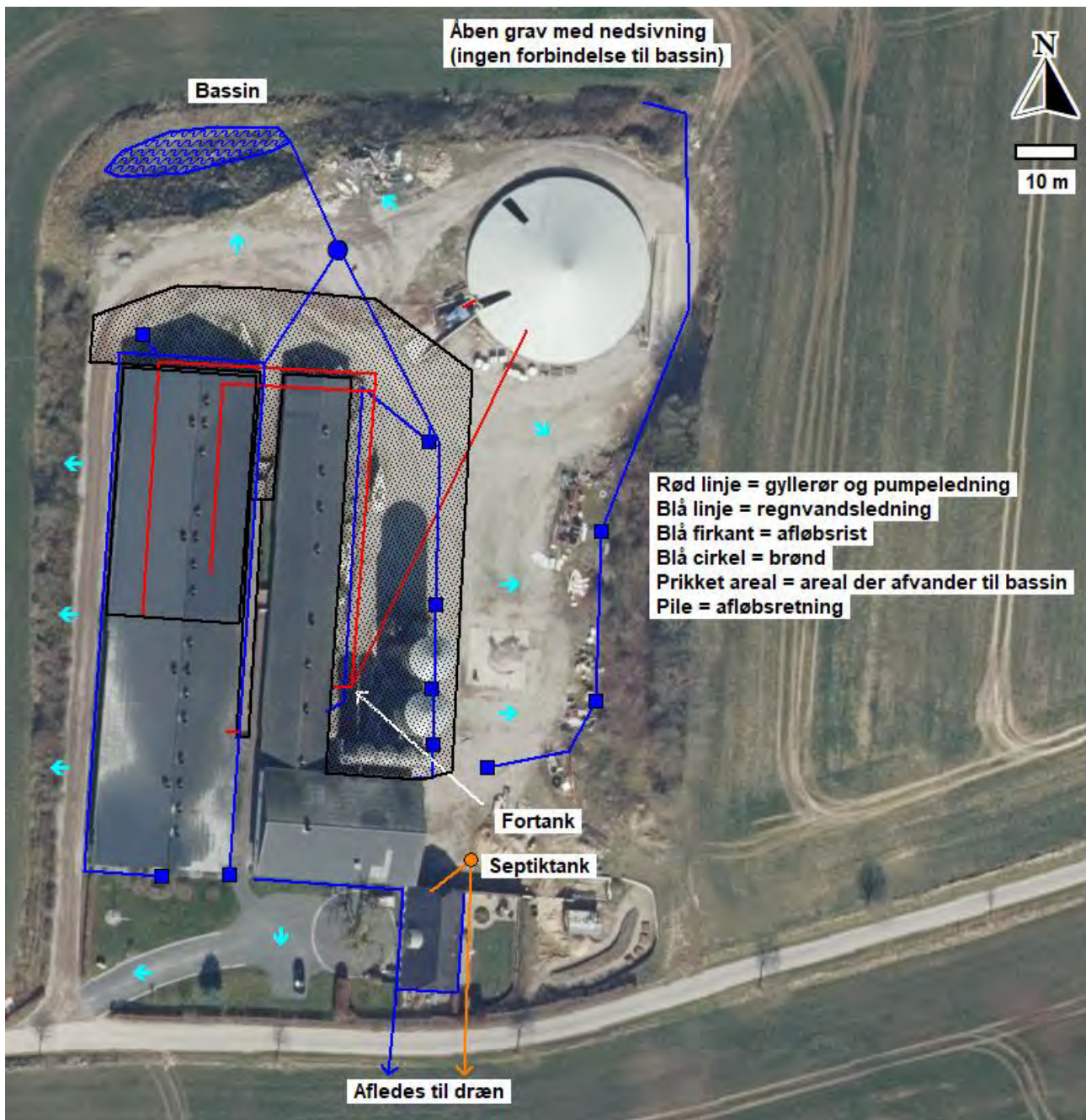
3.9.4 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af ledningsplanen, se figur 10.

Alt tagvand og vand fra gruspladser nedsives direkte eller ledes til nedsivningsgrøft eller bassin. Der sker ingen ændringer af udledningen af spildevand fra husdyrbruget. Der er i december 2015 meddelt nedsivningstilladelse til nedsivning af overfladevand.

Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra udleveringen ledes til gyllekanaler og videre til gyllebeholder. Vaskevand og regnvand fra den kombinerede vaske-/påfyldningsplads ledes til opsamlingsbrønd, hvorfra det pumpes til gyllebeholder vha. en dykpumpe.

Sanitært spildevand fra beboelsen afledes til septiktank og herefter til drænsystem.



Figur 10: Ledningsplan

Der er redegjort for mængder af spildevand og overfladevand til gyllebeholder under punkt 3.1.2.

Der er ikke kendskab til, at husdyrbruget skulle ligge inden for et område, hvor det ikke er lykkedes at opfylde miljøkvalitetsnormer fastsat i EU-lovgivning.

Det eneste vand, der ledes via dræn til vandløb, er overfladevand fra den sydligste del af laden samt stuehuset. Vandet ledes til Rudebæk.

Rudebæk er på kort (MiljøGIS for vandområdeplanerne 2015-2021⁹) registret som havende en samlet høj til ringe økologisk tilstand. Først ca. 1 km fra det forventede tilløb til Rudebæk ændres tilstanden fra høj til god og efter gennemløbet af Krusmølle Sø ændres tilstanden til ringe.

Vurdering

Tagvand vurderes stort set at være uforurennet. Vandet kan indeholde støv- og jordpartikler, men er ellers ikke forurennet. Den lille mængde tagvand, der udledes til Rudebæk, vurderes ikke at kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af vandløbet.



3.10 BAT ammoniakemission (B9, C2, F5g)

BAT-kravet, som er den maksimalt tilladte ammoniakemission fra stalde og lagre, beregnes i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-beregningen tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse, som omfatter de eksisterende stalde og opbevaringsanlæg.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.


Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet for ammoniak overholdes. BAT-kravet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbrug.

BAT-beregninger i Husdyrgodkendelse.dk er indsat i efterfølgende tabeller.

Samlet BAT beregning  			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3928	145	4073
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3928	145	4073
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 14: Samlet BAT-beregning

⁹ <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv2-bek-2019>

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald bygget i 2009	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
Stald fra 1974/2004	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Stald fra 2016	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 15: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning

Vurdering

Da BAT-kravet overholdes, vurderes det, at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.11 Forslag til vilkår om bl.a. egenkontrol (B7)

Herunder er indsat forslag til driften af gyllekølingsanlæggene modtaget fra Klimadan og i overensstemmelse med vilkårsforslagene i Teknologilisten for gyllekøling med anvendelse af timetæller¹⁰. Vilkåret i den eksisterende miljøgodkendelse er formuleret forkert. Her er stillet vilkår om, at varmepumpen skal levere en gennemsnitlig årlig køleydelse på mindst 35,2 W/m². Søren Jensen fra Klimadan har bekræftet, at vilkårsformuleringen er forkert. Vilkåret forventes derfor berigtiget i forbindelse med den nye miljøgodkendelse.

1. Gyllekanalerne i staldafsnittene "Stald bygget i 2009" og "Stald fra 2016" - i alt 975 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med hver en varmepumpe.
2. Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig årlig køleydelse på mindst 5,5 W/m².
3. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
4. Den årlige driftstid skal være mindst 1.575 timer.
5. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
6. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
7. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

¹⁰ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/vilkaarsforslag-gyllekoe-ling-anvendelse-af-timetaeler/>

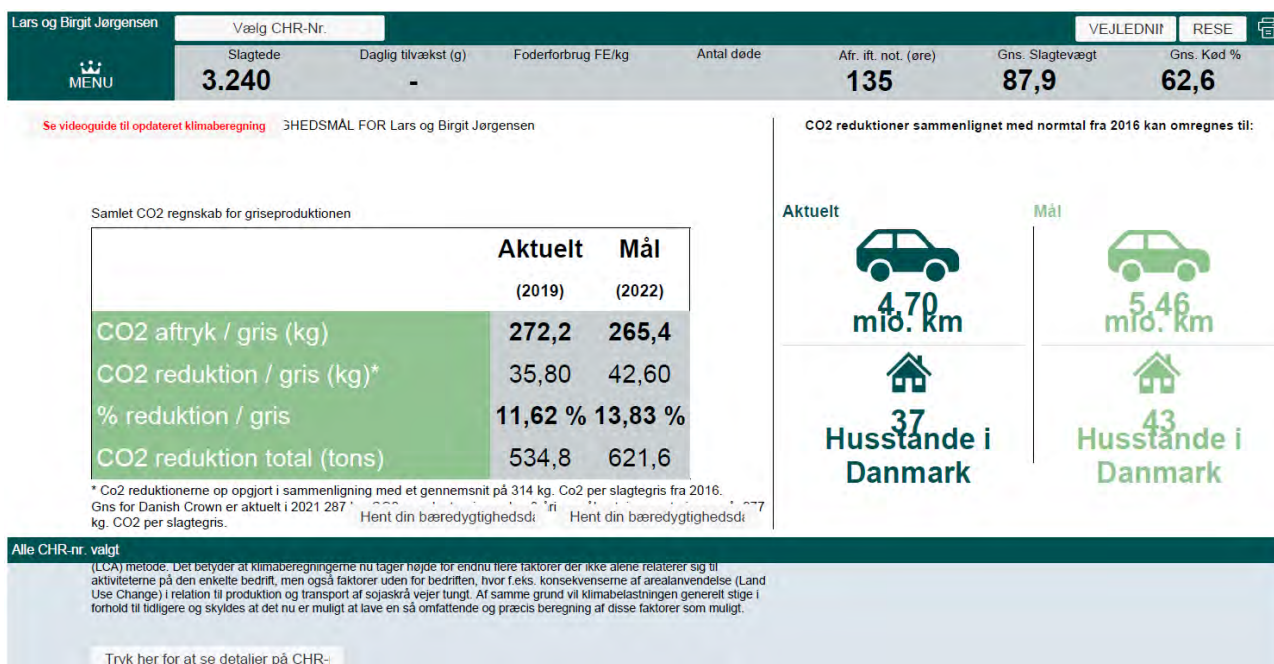
8. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
9. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
10. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service-rapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.12 Klima (F4, F5f)

Husdyrbrug med slagtesvin bidrager til udledning af klimagasser som metan, lattergas og CO₂. Det er især dyrenes omsætning af foder, der bidrager til metanudskillelsen, og husdyrgødningen der bidrager til lattergas- og metanudskillelsen, mens CO₂-udledningen primært stammer fra strøm- og olieforbruget.

Som det beskrives under punkt 4.2.2 har husdyrbruget udskiftet belysningen til LED-belysning. Den nyeste stald er etableret med lavenergi LPC-ventilatorer. Det forventes at øvrige ventilatorer vil blive udskiftet til lavenergiventilatorer ved kommende renovering af ventilationen. Cirkulationspumper udskiftes løbende til nye strømbesparende typer. Fyringsolieforbruget er lavt, da varmen fra gyllekølingen anvendes til opvarmning af stuehus. Endvidere opvarmes vandet til vådfoderet til 22 °C.

Der udarbejdes et CO₂-regnskab via Danish Crowns bæredygtighedsprogram, Klimavejen. Danish Crown har som målsætning, at reducere klimaaftrykket for med 50 % inden 2030, samt at producere kød (netto) klimaneutralt i 2050.



Figur 11: Skærmdump fra Klimavejen

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster eller grundvandsstigninger, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget. Over de seneste 8 år har nedbøren svinget med et gennemsnit på 944 mm om

året for Aabenraa Kommune¹¹. Da husdyrbruget ligger godt 50 m over havoverfladen, vil stigende havvandsstigninger ikke kunne påvirke husdyrbruget i dets forventede levetid.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Af figur 12 herunder fremgår de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved værst tænkelige nedbørmængde.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørmængder.



Figur 12: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

Af figur 13 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står med en højde på 1-3 meter under terræn om vinteren. Dette kan måske have betydning i forbindelse med tømninger af gyllebeholderne, hvorfor bundtømning af gyllebeholder kun sker, når der ikke er risiko for at grundvandet står så højt, at det kan presse gyllebeholderens bund op og medføre utætheder i gyllebeholderen. Gyllebeholderen er gravet ca. 2,5 meter ned, og der er etableret et lukket omfangsdræn og en inspektions-/pejlebrønd, så grundvandets højde kan tjekkes forud for bundtømning.

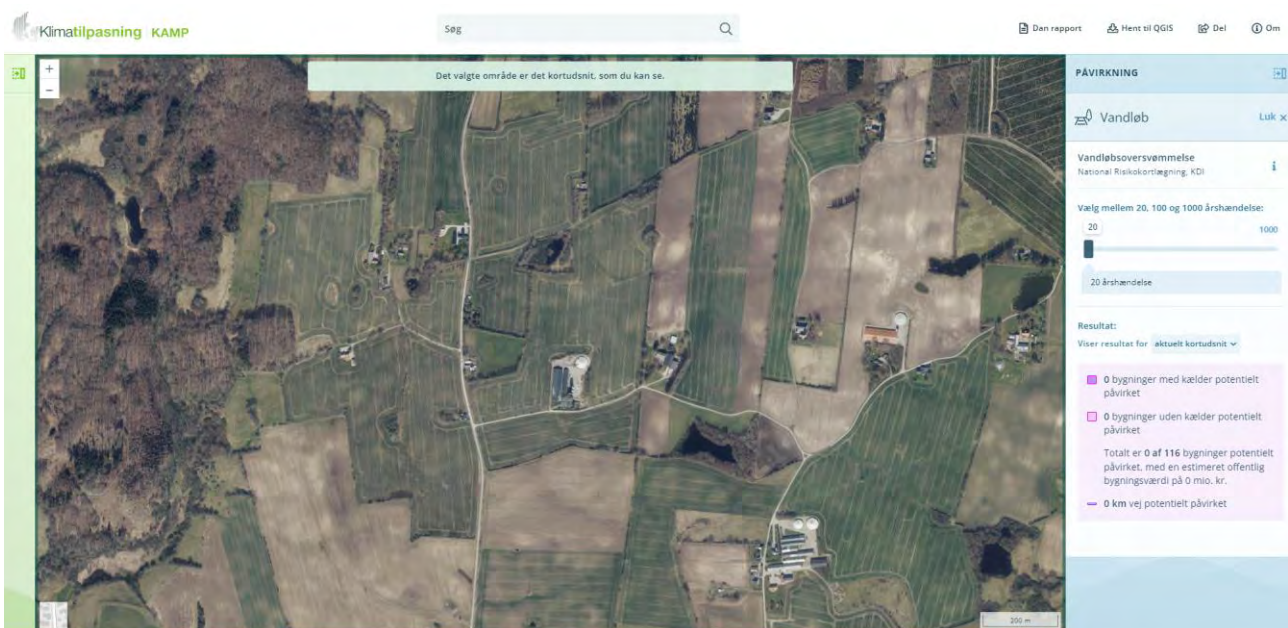
¹¹ <https://www.danva.dk/viden/bm/om-benchmarking/nedboersvariation-paa-danmarkskort/>



Figur 13: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vandløb og hav

Som det fremgår af figur 15, er der umiddelbart ingen risiko for, at husdyrbruget vil blive påvirket af oversvømmelse fra vandløb.



Figur 14: Vandløbsoversvømmelse ved 20 års hændelse. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vurdering

Pga. husdyrbrugets beliggenhed godt 50 m over havets overflade og med ca. 2 km til kysten, vurderes husdyrbruget ikke at kunne opleve negative konsekvenser pga. klimaændringer i de kommende mange år. Dog skal grundvandsspejlets højde tjekkes forud for tømning af gyllebeholderen, så der ikke tømmes under grundvandsniveau.

Ved løbende udskiftning til lavenergiventilationsmotorer, LED-belysning, gyllekøling i det omfang varmen kan genbruges samt teltoverdækning af gyllebeholderen, vurderes husdyrbrugets klimagasudledning at være begrænset til et rimeligt niveau.

3.13 Risiko for ulykker og katastrofer (B7, F5d, E1c, F7, F8)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.5-3.16. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i forrummet i stalden. Beredskabsplanen opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller fx olie eller kemikalier. Gylleudslip vil kunne ske fx i forbindelse med overpumpning eller ved brud på gyllebeholder ved påkørsel eller lignende. Stalde, gyllekanaler, forbeholder og gyllebeholder er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle (se punkt 3.1.2). Gyllebeholderen er desuden omfattet af beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ved udslip af gylle vil der forsøges etableret en opdæmning, for at undgå at gylle spredes over et større areal. Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Opsugning vil blive iværksat med det samme for at undgå, at gylle siver ned i jorden.

Eventuelle kemikalier håndteres indendørs. Som tidligere beskrevet opbevares der ikke bekæmpelsesmidler på husdyrbruget, og der opbevares heller ikke handelsgødning.

I beredskabsplanen er der en instruks for, hvad der skal ske i tilfælde med bl.a. uheld med gylleudslip, olie eller kemikalier.

Vurdering

Som beskrevet vil gylle i tilfælde af overløb eller kollaps af gyllebeholder blive forsøgt opdæmmet og hurtigt fjernet. Kollaps af gyllebeholdere ses forholdsvis sjældent.

Med hensyn til øvrige forhold på husdyrbruget vurderes disse ikke at kunne være til fare for menneskers sundhed, kulturarven eller miljøet.

3.14 Overvågning (F7)

Der forslås ingen særskilte overvågningsordninger.

Vurdering

Da der som beskrevet i de foregående punkter i miljøkonsekvensrapporten ikke vurderes at kunne forekomme væsentlige skadelige virkninger på det omkringliggende miljø, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet, vurderes der ikke behov for at opstille en egentlig overvågningsordning.

Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

3.15 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi. Der er intet, der tyder på, at svin kan inficeres med Covid 19¹².

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.16 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)

Med ca. 18 km i fugleflugt fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse kan der ikke forekomme grænseoverskridende effekter.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5.

I forhold til kumulation med andre husdyrbrug og øvrige forureningsparametre og gener som beskrevet i kapitel 3, er de nærmeste husdyrbrug husdyrbrugene på Bygbjergvej 10 og 15A med primært svin ca. 800 m øst og sydøst for Lyngskovvej 1. Som det fremgår af lugtberegningerne, skal der ikke beregnes med kumulation med andre husdyrbrug med hensyn til lugt i forhold til nogen af de udpegede beboelser eller byzonepunkter.

Vurdering

Pga. afstanden fra Lyngskovvej 1 til andre husdyrbrug mv., vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulation i forhold til lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr eller transportere.

Det vurderes, at husdyrbruget på Lyngskovvej 1 ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det vurderes endvidere, at der ikke kan være andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.17 Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)

For at leve op til BAT er der fortsat teltoverdækning på gyllebeholderen samt gyllekøling i staldene fra 2009 og 2016. Da der leves op til BAT for ammoniakudledningen, og der ikke er planer om at skifte teknologi, er der ikke undersøgt alternative teknologier. Da ansøgningen endvidere ikke indeholder udvidelse af produkti-

¹² <https://danvet.com/danvet-nyheder/corona-hos-svin/>

onsarealer eller opbevaringsanlæg, er der heller ikke overvejet alternative placeringer af stalde eller gyllebeholdere. Den eneste ændring er, at der for en sikkerheds skyld ansøges om flex til både at have smågrise og slagtesvin i svinestaldene.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre med den nuværende produktionstilladelse til 12.844 slagtesvin 31-117 kg.

Den generelle udvikling går mod større og mere effektive husdyrbrug for at kunne optimere indtjeningen. Hvis ikke husdyrbruget gives mulighed for at få en ny miljøgodkendelse efter den nye lovgivning, vil husdyrbruget ikke kunne udnytte de eksisterende stalde optimalt.

Vurdering

Det vurderes, at ovenstående vurderinger i forhold til alternativer og 0-alternativ er tilstrækkeligt til at leve op til lovgivnings krav til en sådan vurdering.

3.18 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugs-ejendom. Lyngskovvej 1 er noteret med landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Vurdering

Da der ikke etableres nyt byggeri, er der ikke behov for en vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed af byggeri.

Med en ny miljøgodkendelse til frit at udnytte staldenes produktionsarealer inden for de valgte dyretyper er det nemmere at udnytte det eksisterende staldanlæg optimalt, hvorved husdyrbrugets indtjeningsmuligheder kan optimeres.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget bliver et IE-brug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på Lyngskovvej 1, er det enten fordi staldanlægget sælges, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)

4.2.1 BAT råvarer (C2)

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-husdyrbrug for at reducere kvælstofudskillelsen enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordningen om fodertilsætningsstoffer¹³. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. Der må også benyttes en kombination af de nævnte teknikker.

For at reducere fosforudskillelsen skal der anvendes enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde fosfor, der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt forordningen om fodertilsætningsstoffer, eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. Der må også benyttes en kombination af de nævnte teknikker.

Ansøger benytter ikke flere råvarer, end der er behov for (foder, vand, hjælpemidler mv.). Ansøger vil bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Pt. fodres med en enhedsblanding (vådfoder). Enhedsblandingen er sammensat med en god aminosyrebalance med et reduceret indhold af råprotein og er desuden tilsat fytase.

Ud fra normalt fodres slagtesvin i gennemsnit med ca. 2,64 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin, og en foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med en maksimal produktion af 13.500 slagtesvin 30-120 kg vil det årlige foderforbrug ligge på op til ca. 3.208 ton.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 4.2.3.

Vurdering

Med den beskrevne fodring vurderes husdyrbruget at leve op til BAT for fodring.

4.2.2 Energiforbrug (B8, F1c,) og BAT-energi (C2)

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, foderanlæg, gyllekølingsanlæg og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i beboelsen.

Opvarmning af stuehuset og fodervand sker vha. gyllekølingsanlægget og oliefyret benyttes kun til suppleringsvarme, hvis der er behov for det. Der er intet varmeanlæg i staldene. Der er dog forberedt til gulvvarme, hvis der på et tidspunkt skal produceres smågrise. Alle staldbygninger er isolerede.

¹³ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer

Udtørring af stalde efter vask sker med oliefyret varmekanon.

Som beskrevet under 3.8.1 er ventilationssystemet i alle stalde Multistep® ventilation fra Skov A/S. Stalden fra 2016 har lavenergi LPC-ventilatorer. Når de ældste ventilatorer på et tidspunkt skal reoveres, forventes motorerne at blive udskiftet til lavenergi LPC-motorer.

Ventilationsanlægget kører i døgndrift.

Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i alle stalde. Der foretages jævnligt inspektion, og ventilatorer bliver rengjort rutinemæssigt efter hvert hold slagtesvin. Rengøring af ventilationsanlæggene reducerer modstanden, og mindsker dermed strømforbruget.

Cirkulationspumper udskiftes løbende til nye strømbesparende typer.

Som beskrevet er belysningen allerede udskiftet til LED-belysning. Lyset i svinestaldene er tændt i ca. 4 timer om dagen (automatisk tænd/sluk i forbindelse med fodring 4 gange om dagen og manuel tænd/sluk i forbindelse med tilsyn af dyr og arbejde i staldene mv.). Staldene får desuden en del dagslys gennem vinduer.

Husdyrbrugets energiforbrug fremgår af nedenstående tabel.

Type	Forbrug nudrift (2021)	Skønnet forbrug i ansøgt drift
El	ca. 155.000 kWh	ca. 155.000 kWh
Dieselolie/brændstof	ca. 4.000 l	ca. 4.000 l
Fyringsolie	maks. 500 l	maks. 500 l

Tabel 16: Energiforbrug

Ifølge Notat nr. 2033 fra Seges¹⁴ ligger et gennemsnitligt elforbrug på ca. 14 kWh pr. slagtesvin med en slagtevægt op til 118 kg. Normtalsberegning kommer således frem til ca. 189.000 kWh til svineproduktionen alene. Hertil kommer forbrug til drift af gyllekølingsanlægget samt forbrug i beboelsen. Husdyrbrugets elforbrug ligger derfor væsentligt under normen.

Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elseskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vurdering

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Med isolerede stalde, opvarmning med overskudsvarme fra gyllekøling, LED-belysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation, udskiftning til mindre strømbesparende ventilatorer i forbindelse med reovering, vurderes det, at der samlet set anvendes BAT i forhold til energi (BAT-konklusion 1.6).

¹⁴ Grundlag for den beregnede smågrisenotering – December 2021, Notat nr. 2033, <https://svineproduktion.dk/publikationer/kilder/nota-ter/2021/2133>

4.2.3 Vandressourcen og vandforbrug (B8) samt BAT-vand (C2)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige, ikke særlige) men uden for indvindingsoplande, nitratfølsomme indvindingsområder, områder med indsatsplaner for grundvand og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold og forbrug i beboelsen. Husdyrbruget forsynes med vand fra Felsted Vandværk.

Der er drikkenipler som sidder over foderkrybberne, så vandspild ender i krybberne. Stalde sættes i blød med overbrusningsanlæggene. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand. Staldene vaskes med koldt vand højtryksrensere, hvilket er vandbesparende.

Der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Type	Skønnet forbrug nudrift (2020)	Skønnet forbrug ved fuld produktion
Drikkevand, vaskevand mv. i stalde	ca. 7.500 m ³	maks. 8.250
Beboelse	ca. 150 m ³	ca. 150 m ³
I alt	ca. 7.650 m ³	ca. 8.400 m ³

Tabel 17: Vandforbrug før og efter

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 560 liter vand pr. slagtesvin (32-107 kg). Med den forventede produktion på maksimalt 13.500 slagtesvin 30-120 kg giver et simpelt korrigeret normtal et vandforbrug til slagtesvinene på ca. 9.072 m³ pr. år.

Da godkendelsen er til fri produktion på produktionsarealerne, bør der ikke stilles vilkår om et maksimalt vandforbrug.

De eksisterende stalde, udleveringsgangen, gyllebeholderen, forbeholder, kanaler og gyllerør mv. er etableret tætte. Der er derfor ingen risiko for udsivning til grundvand eller overfladevand.

Vurdering

Samlet set vurderes det, at husdyrbrugets vandforbrug ikke er højere end nødvendigt for svineproduktionen.

I forhold til BAT-konklusionen (1.4) vurderes det, at der anvendes BAT i forhold til effektiv vandudnyttelse, idet der sker daglig overvågning af drikkevandssystemerne i staldene og øjeblikkelig igangsætning af reparation ved lækage, der anvendes højtryksrensere ved vask, der er vandbesparende drikkevandssystem (drikkenipler over foderkrybber) samt at stalde sættes i blød forud for vask.

Udledning af tagvand og overfladevand er beskrevet under punkt 3.9.4. Der er ingen umiddelbar risiko for forurening af vandløb eller søer pga. afstanden til sådanne samt det omgivende terræn.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at husdyrbruget ikke har væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af grundvand eller overfladevand.

4.2.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)

Da husdyrbruget har mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, bliver husdyrbruget omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. BAT-konklusionen er delvis implementeret i dansk lovgivning i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Tallene i parenteserne herefter henviser til BAT-konklusionerne.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrbrugloven, sikrer, at der leves op til BAT. Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, skal husdyrbruget have et miljøledelsessystem (1.1) samt en beredskabsplan (1.2). Dokumentationen for miljøledelsessystemet skal årligt fremsendes til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

Godt landmandskab (1.2) sikres bl.a. en gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne opdateres løbende, når der er behov. Dokumentation for gennemførte kontroller skal årligt fremsendes til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

IE-husdyrbrug skal have udarbejdet oplæringsmateriale, som sikrer oplæring af personale i relevant miljølovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning- og styring, reparation og vedligeholdelse af udstyr. Oplæringsplanen er indsat i husdyrbrugets APV.

Endvidere skal IE-husdyrbrug have en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget. Planen skal indeholde krav til regelmæssig kontrol af nedenstående anlæg (såfremt de enkelte anlæg findes på husdyrbruget):

- gyllebeholder (minimum årlig kontrol for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- gyllepumper, -miksere, -separatorer og spredere
- forsyningssystemer til vand og foder
- varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf
- siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner) (ikke aktuelt)
- udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dysse, som begge skal være i god stand

Såfremt kontrollen afdækker behov for reparation eller anden vedligeholdelse, skal dette iværksættes med det samme.

Ernæringsmæssig styring (1.3) sker gennem fodring med en blanding, der er sammensat med en god aminosyrebalance med et reduceret indhold af råprotein samt tilsætning af fytase. Fodring er beskrevet nærmere i punkt 4.21.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen. IE-husdyrbrug skal årligt fremsende dokumentation for overholdelse af fodringskrav til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

Minimering af emissioner fra spildevand (1.5) sikres bl.a. ved, at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, forbeholder, gyllerør og gyllebeholder. Endvidere benyttes højtryksrensere ved rengøring, og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun regnvand til gyllebeholder fra den udvendige udleveringsgang samt vaske- og påfyldpladsen.

Af de oplyste teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget, at gylle kun omrøres forud for udbringning eller flytning af gylle (1.9). Minimering af omrøring reducerer samtidigt ammoniakemissionen fra opbevaring af gylle.

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkilder, som kan genere naboerne. De primære støjkilder er transport, ventilation samt indblæsning af korn/foder i siloer. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne (klager), er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan (1.7).

Forebyggelse af emission til jord og vand sker gennem opbevaring og håndtering af gylle i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, forbeholder og gyllebeholder. Gyllebeholderen er omfattet af 10 års gyllebeholderkontrolordningen. Endvidere inspiceres gyllebeholderen årligt i forbindelse med bundtømning. (1.11).

Eftersom markerne er bortforpagtede, er det forpagter, der står for mark- og gødningsplanlægning samt overholdelse af de generelle regler i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Da gylle ledes til forbeholder i et lukket system, der kommer sugestuds på forbeholderen og påfylderør i forbindelse med gyllebeholderen, samt der er påfyldplads med afledning af eventuelt spild til opsamlingsbrønd, er risikoen for forurening i forbindelse med gyllesystemet og opbevaringsanlægget minimal.

Beregning af ammoniakemissionen (1.14) fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på husdyrbruget i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet (1.15).

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder blæses direkte ind i fodersiloerne og vådfoder ledes ud i staldene gennem rørsystemer. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvemissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene (1.8).

Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle staldsektioner.

Der sker minimum årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte foderblandinger. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

Der er pt. ingen fast husdyrgødning på husdyrbruget (1.10).

Der sker ingen forarbejdning af husdyrgødningen på husdyrbruget (1.12).

BAT i forhold til energi- (1.6) og vandforbrug (1.4) er beskrevet under punkt 4.2.2 og 4.2.3.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget benytter BAT i forhold til management.

5. Oplysninger om konsulenten (A4)

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 19 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

6. Konklusion

Som beskrevet i denne rapport overholder husdyrbruget på Lyngskovvej 1 beskyttelsesniveauerne for lugt og ammoniak.

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte miljøgodkendelse af de eksisterende produktionsarealer på husdyrbruget på Lyngskovvej 1 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

7. Referenceliste

1. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019
2. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 2225 af 7/11/2021
3. <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>
4. Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1986 af 27/10/2021
5. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taaegraenser.pdf
6. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
7. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www2.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>
8. Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning BEK nr 1142 af 10/07/2022
9. <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv2-bek-2019>
10. <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/vilkaarsforslag-gyllekoeling-anvendelse-af-timetaeller/>
11. <https://www.danva.dk/viden/bm/om-benchmarking/nedboersvariation-paa-danmarkskort/>
12. <https://danvet.com/danvet-nyheder/corona-hos-svin/>
13. EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer
14. Grundlag for den beregnede smågrisenotering – December 2021, Notat nr. 2033

8. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Staldtegning for stald fra 1974

Bilag 3: Staldtegning for stald fra 2004

Bilag 4: Staldtegning for stald fra 2009

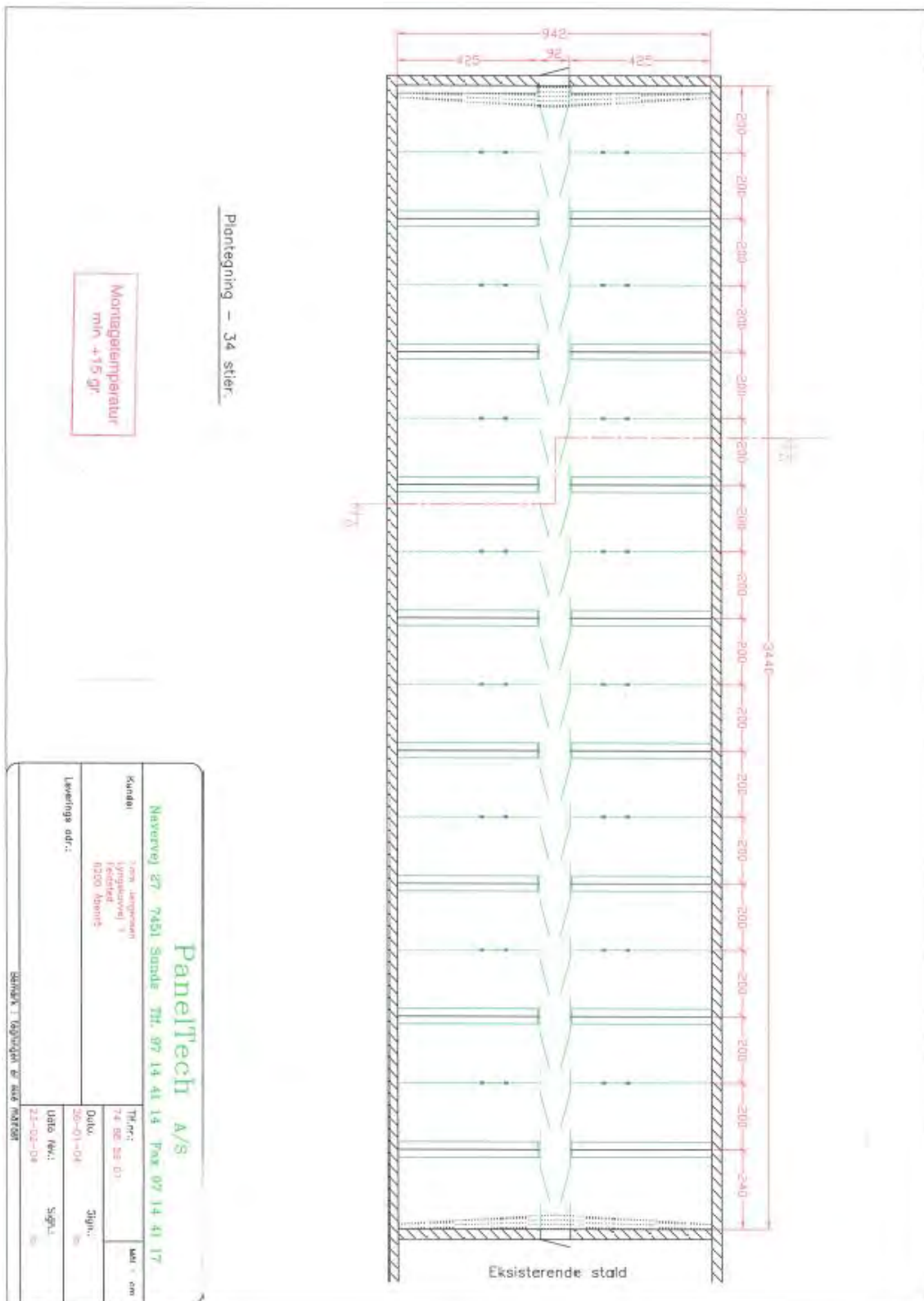
Bilag 5: Staldtegning for stald fra 2016

Bilag 6: Opgørelse af produktionsarealer

Bilag 1: Oversigtskort



Bilag 3: Staldtegning for stald fra 2004



Bilag 6: Opgørelse af produktionsarealer

Dyre- og gulvtype nudrift og ansøgt drift*	Produktionsareal ansøgt drift	Produktionsareal nudrift	Produktionsareal 8 års drift	m ² polygon	% udnyttelse	Kommentarer
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	689	689	689	925	74,5	Foderkrybber af 0,45 m bredde for dobbeltkrybbe
Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67 %)	260	260	260		68,8	Foderkrybber af 0,45 m bredde for dobbeltkrybbe
Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67 %)	364	364	364		68,8	Foderkrybber af 0,45 m bredde for dobbeltkrybbe
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	686	686	0	925	74,2	Foderkrybber af 0,45 m bredde for dobbeltkrybbe
Dybstrøelse	0	0	31	31		
	1310	1310	655			
* Dog flex for smågrise og slagtesvin i svinestalde i ansøgt drift.						

Bilag 7: Mailkommunikation med Klimadan

Hej Ulla

Nedenstående vilkår er grundlæggende forkert.

I 18a står der anført, at varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på 35,2 W/m². Det vil jo aldrig være en årlig køleeffekt, da varmepumpen så snart set ikke skal køle noget. De 35,2 W/m² er det varmepumpen kører, når den kører og varmepumpen kører jo kun 1.575 timer om året.

Med udgangspunkt i ovenstående og en ammoniakreduktion på 5,4% vil den rigtige formulering i 18a. være:

Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig kølevædelse på 5,5W/m².

Hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål, så sig endelig til

Med venlig hilsen / Kindt regards

Søren Jensen
CEO / Adm. direktør

klimadan
grøn tryghed

Romervej 30 | DK-7430 Ikast | Danmark
Dir. Tel.: +45 96 27 70 61 Mobil: +45 30 311 02 03
E-Mail: info@klimadan.dk | www.klimadan.dk

Fra: Ulla Refshammer Pallesen <upa@landbosyd.dk>

Sendt: 13. juli 2022 12:54

Til: Søren Jensen <sj@klimadan.dk>

Emne: V5- Vedr. Lars Jørgensen

Hej Søren

Jeg har brug for hjælp til en sag. Videre sendte mail med pdf'en "Gyldeløst Lars Jørgensen" er en mail fra jer. Tidligere har jeg fået en anden mail fra dig, som også er vedhæftet. Kommunikationen gav anledning til, at kommunen stillede følgende vilkår, som jeg tror er forkert:

10. Gylfakanalerne i staldene "Stald bygget i 2009" og "Ny stald" - i alt 975 m² skal være forsynet med køledænger, der forbindes med en varmepumpe.

18a Varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på mindst 35,2 W/m².

10b Den valgte varmepumpe årlige driftstid skal være mindst 1.575 timer.

Både vilkåret ikke have lydt på 5,5 W/m² som du skrev i din mail? Ellers bliver ammoniakreduktionseffekten vel meget større end de 5,4 % som vi skulle opnå.

Vær OBS på, at alt ovenstående er beregnet med de "gamle" tal.

Hvis det er korrekt, at kommunens vilkår 18 a er forkert, har jeg behov for hjælp til at overbevise kommunen.

PS: Jeg holder ferie fra på fredag og er tilbage på kontoret d. 8. august.

Med venlig hilsen

Ulla Refshammer Pallesen
Miljørådgiver, fagansvarlig


LandboSyd

Eksempel drægtighedsstald med linespil		
ammoniakreduktions effekt i %	kvadratmeter	
	23,4	1568
W/m2	17,173	170,327
W	26927	
Køleydelse	55000	
Driftstimer pr. år	4289	
Eksempel smågrisestald med træk og slip		
ammoniakreduktions effekt i %	kvadratmeter	
	23,4	1482
W/m2	26,131	111,934
W	38727	

Eksempel drægtighedsstald med linespil		
ammoniakreduktions effekt i %	kvadratmeter	
	31,5	960
W/m2	29,365	53,635
W	28191	
Køleydelse	55000	
Driftstimer pr. år	4490	
Eksempel smågrisestald med træk og slip		
ammoniakreduktions effekt i %	kvadratmeter	
	8,8	4738
W/m2	10,913	201,587
W	51708	

Se helpdesksvar:

<https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/revurdering/vilkaar-om-gyllekoelings-effekt-ved-revurdering/>

Vilkår fastsat før 5. februar 2018 kan derfor omregnes jf. nedenstående:

Drægtighedsstald med linespil		
ammoniakreduktions effekt i %	kvadratmeter	
	0	0
W/m2	0,000	187,500
W	0	

Drægtighedsstald med linespil		
ammoniakreduktions effekt i %	kvadratmeter	
	0	0
W/m2	0,00	187,500
W	0	

Stalde med træk og slip		
ammoniakreduktions effekt i %	kvadratmeter	
	5,4	975
W/m2	5,52	122,239
W	5384	

Stalde med træk og slip		
ammoniakreduktions effekt i %	kvadratmeter	
	4,6	975
W/m2	5,56	122,656
W	5418	

Gennemsnitlig W/m2	5,52
Minimum effekt af varmepumpe i kW	5,384

Gennemsnitlig W/m2	5,56
Minimum effekt af varmepumpe i kW	5,418

Årlig køleydelse i kWh 47163

Årlig køleydelse i kWh 47463

Køleeffekt på varmepumpe

Køleeffekt på varmepumpe

Driftstid oplyst af Klimadan i timer/år

1575

Driftstid oplyst af Klimadan i timer/år

1575

Træk og slip:

Ammoniak: Op til 30

%. Effekten i %

beregnes efter

formlen:

$$0,85*x-0,004x^2$$

($x=W/m^2$)

Linespil:

Ammoniak: Op til 34

%. Effekten i %

beregnes efter

formlen:

$$1,66*x-0,02*x^2$$

($x=W/m^2$)

Vilkår fra revurderingen og tillægsgodkendelsen fra 2016:

18. Gyllekanalerne i staldafsnit "Stald bygget i 2009" og "Ny stald" – i alt 975 m²
- skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

18a Varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på mindst 35,2 W/m².

18b Den valgte varmepumpes årlige driftstid skal være mindst 1.575 timer.